P. LOUWERSE

De Koopman en de Geest

De Koning der „Zwarte Eilanden"

Met 2 Platen
VAN
H. C. LOUWERSE

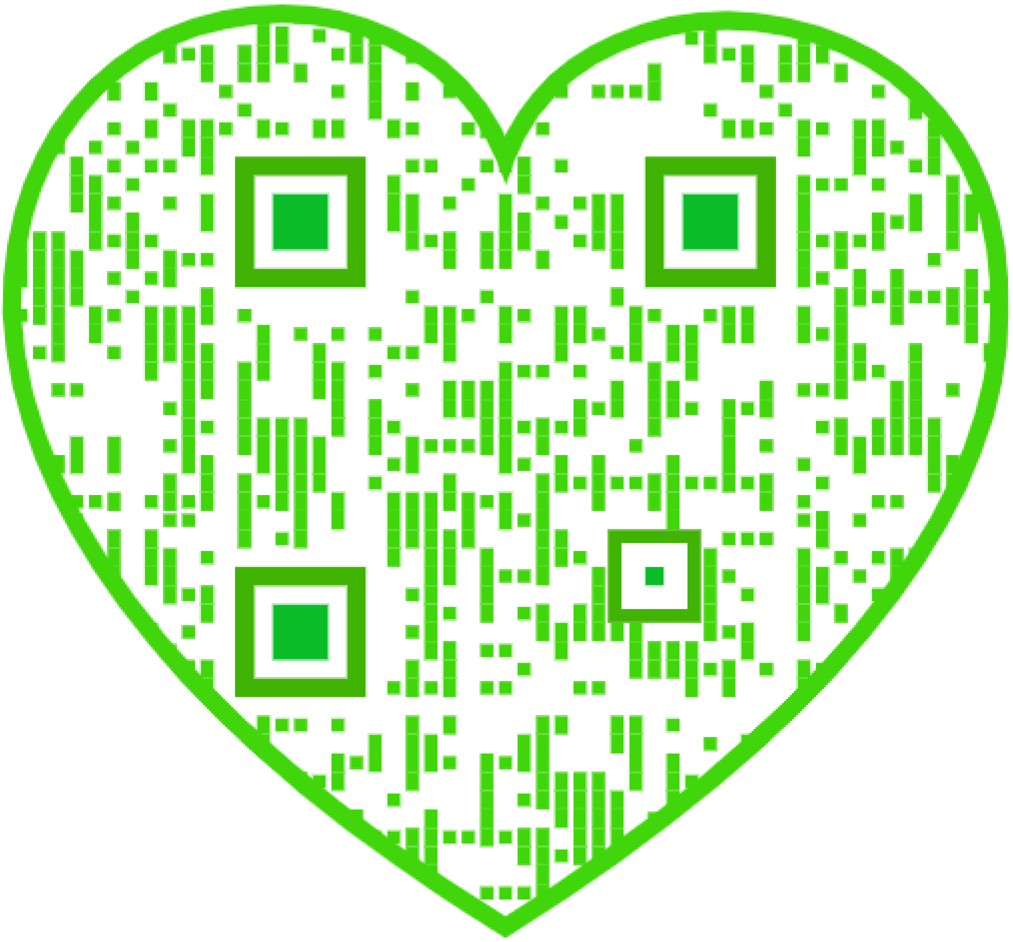

'85 = 3g85
OK
Louw. ko

„STA OP, ELLENDIGE STERVELING!" BLADZ. 161.

P. LOUWERSE

DE KOOPMAN EN DE GEEST

DE KONING DER „ZWARTE EILANDEN"

MET TWEE PLATEN VAN H. C. LOUWERSE

L. J. VEEN — AMSTERDAM

DE KOOPMAN EN DE GEEST

DE KONING DER „ZWARTE EILANDEN"

De Koopman en de Geest.

Te Bagdad leefde eens zekere Zulbar, gelukkig in zijne familie, als een braaf koopman, door al zijne naaste en verre bekenden geacht. Hij had zich door zijne werkzaamheid en zijne uitgebreide handelsverbintenissen een aanzienlijk vermogen verworven, dat hij gedeeltelijk in zijn' handel, maar ook gedeeltelijk in grondbezittingen gebruikt had. Hoewel hij door eene menigte bedienden, opzieners en slaven omringd was, was het hem echter niet te veel, om van tijd tot tijd zelf eenige grootere handelsreizen te ondernemen, daar hij wel wist, dat een levendig woord en persoonlijke tegenwoordigheid dikwijls meer uitwerken, dan vele brieven, en dat het nimmer geraden is, zich op anderen te verlaten, wat men zelf doen kan.

Zoo riep hem ook op zekeren dag eene zaak van gewicht weder van huis, en hij maakte zich, zonder de hitte van het jaargetijde en de langdurigheid van den weg te tellen, tot de reis gereed. Hij nam afscheid van de zijnen, die hem nog een' mantelzak met dadels en andere vruchten medegaven, dewijl ze wisten, dat zijne reis hem dezen keer door eene groote landstreek voerde, waarin niets was, om van te leven. En zoo draafde hij vroolijk op zijn' donkeren, Arabischen hengst door de poort van zijn huis weg, vergezeld van de beste wenschen der zijnen. Hij bereikte ook voorspoedig, zonder verdere avonturen,

de plaats zijner bestemming, verrichtte er zijne bezigheden buitengemeen gelukkig, en tot zijne groote tevredenheid, en begaf zich, daar hij een groot verlangen naar zijne goede vrouw en zijne lieve kinderen koesterde, terstond weder op weg terug naar Bagdad.

Op den vierden dag na zijne terugreis gevoelde hij zich, midden in de onbewoonde landstreek, welke hij doorreizen moest, zoo afgemat door de stralen der zon en de hitte van het gloeiend heete zand, dat hij van den weg afging, om zich een weinig onder eenige boomen, die hij op een' geringen afstand van het veld zag, te verfrisschen. Hier vond hij aan den voet van een' hoogen noteboom eene bron, waaruit een water vloeide, dat als kristal schitterde. Hoog gras omringde het en noodigde den wandelaar uit, om onder den schaduwrijken boom te rusten. Verheugd zulk eene goede plaats gevonden te hebben, om van hitte en vermoeidheid te bekomen, steeg Zulbar van zijn paard, dat zich zeer goed en aangenaam bevond bij het vette gras en het frissche water.

Hij zelf ging nu bij de bron zitten, terwijl hij met zijn' rug tegen den bemosten stam van den boom leunde, nam zijne nog overige dadels en eenig beschuit uit den mantelzak, en deed zijn middagmaal. Terwijl hij de dadels at, wierp hij de schalen nu rechts dan links weg, en na den maaltijd wiesch hij zich, volgens de voorschriften van den Mohammedaanschen godsdienst, de handen, het gelaat en de voeten, en verrichtte zijn gebed, om Allah voor deze verkwikking te danken. Hij had zijn gebed nog niet geëindigd en lag nog op de knieën, toen hij op eens een' Geest voor zich zag staan, die geheel wit en van eene onnatuurlijk groote gestalte was. Zulbar verschrikte niet weinig over de plotselinge verschijning, vooral daar de Geest eene sabel in de hand hield, en met eene vreeselijke stem zeide: „Sta op, ellendige sterveling, opdat ik u doode, zooals gij mijn' zoon gedood hebt!"

De heele woestijn weêrgalmde van deze verschrikkelijke

stem. Zulbar stond sidderend op en was nauwelijks instaat om te vragen: „Machtig Wezen, waardoor heb ik den dood bij u verdiend?"

„Ik wil u dooden," herhaalde de Geest nog dreigender, „zooals gij mijn' zoon gedood hebt!"

„Ach, goede Geest," hernam de koopman, „hoe kan ik uw' zoon gedood hebben, daar ik hem toch niet ken, hem nimmer gezien heb en mijn geweten mij in het geheel niet van eenigen moord beschuldigt. Nog nooit heb ik een mensch ook maar de geringste wonde toegebracht, en ik kan dus onmogelijk eenige schuld hebben aan den dood uws zoons! Waarlijk, groote Geest, gij vergist u in mij!"

„Hoe!" riep de Geest uit, „hebt gij u hier niet nedergezet, toen gij aankwaamt? Hebt gij geen dadels uit uw' mantelzak genomen, en, terwijl gij ze at, de schalen links en rechts weggeworpen?"

„Dat heb ik alles gedaan," antwoordde Zulbar, „doch hoe staat dit in betrekking tot den dood uws zoons?"

„Weet dan, dat gij, onbezonnene, met de dadelschalen, die gij gedurende uw' maaltijd rechts en links hebt weggeworpen, mijn' zoon hebt gedood; want op het oogenblik, dat gij de schalen wegwierpt, ging deze u voorbij, gij troft hem in het oog en hij stierf. Daarvoor zult gij nu gevoelen, hoe een Vader zijn' zoon wreekt. Bloed eischt bloed, dood eischt dood! Daarom moet gij sterven, oogenblikkelijk sterven."

„Ach, genade!" kermde de koopman in doodelijke ontsteltenis. „Zoo uw zoon niet zichtbaar was, kon ik hem immers ook niet zien, zoodat er van boos opzet geen sprake wezen kan! Ik bid u daarom, heb erbarming met mij!"

„Geen genade, geen erbarming," riep de reuzengestalte met zulk eene geweldige stem, dat de woestijn er van dreunde, de vogels wijd en zijd opvlogen, en het wild schuw wegsnelde van de verkoelende bronnen, die hier

en daar de groote zandvlakte bevochtigden. „En is het niet billijk, dat een moordenaar aan zijn eigen leven gestraft wordt?" voegde de Geest er aan toe.

„Ik stem u dit gaarne toe," zeide de reiziger, zich zacht verontschuldigend, „wanneer hij de daad met bewustzijn volvoerde. Doch wanneer ik uw' zoon gedood heb, zoo heb ik het onschuldig gedaan; daarom moogt gij mijn arm leven wel verschoonen, zonder uwe liefde tot rechtvaardigheid daardoor te kort te doen."

De Geest bleef, zooals te voren, doof voor al de voorstellingen en gebeden van den koopman. Hij vatte hem hierop, gerust en van zijn' buit verzekerd, bij den arm, drukte hem tegen den grond en zwaaide met een somber stilzwijgen de zware sabel; want het offer moest vallen. Toen dacht de ongelukkige, luid jammerend, aan zijne vrouw en kinderen, die nu te vergeefs op zijne terugkomst zouden hopen. Hij bezwoer, door den doodsangst en de smart over de scheiding dubbel aangegrepen, den Geest op nieuw bij alles, wat hem lief en dierbaar zijn kon, dat hij hem zou verschoonen. Deze hoorde hem wel geduldig aan, doch had geen menschelijk hart; hij bleef ongetroffen.

„Ja, en wanneer gij bloedige tranen weendet, en nog luider en klagender weendet," zoo klonk het weer bulderend, „dat zou mij toch niet verhinderen en er mij van afhouden, u te dooden, zooals gij mijn' zoon gedaan hebt."

De koopman beproefde op nieuw te vergeefs om zijne onschuld te betuigen. Er was geen erbarming. Hij kon ten hoogste slechts op uitstel van den dood hopen, doch niet op volkomen genade. Toen wendde hij zich nog eens smeekend tot de verschrikkelijke verschijning, en verzocht slechts om een kort uitstel, opdat hij van zijne vrouw en kinderen mocht kunnen afscheid nemen, en voor het noodige omtrent zijne goederen en bezigheden zorgen. Hij beloofde, dat hij dan gaarne zou terugkomen, om zijne straf te ondergaan.

De Geest uitte, wel is waar, eenigen twijfel, dat de koopman, wanneer hij hem thans liet vertrekken, nimmer zou terugkeeren, doch daar deze door een' plechtigen eed beloofde, dat hij op deze plaats op den tijd en het uur, dat hij hem bepaalde, zou terugkeeren, zoo gaf hij eindelijk toe.

„Hoe lang begeert gij dan uitstel?" vroeg de Geest nu aan den koopman.

„Ik smeek u om een jaar," hernam deze. „Ik heb ten minste zóó veel tijd noodig, om voor mijne zaken te zorgen en mijn gemoed in eene stemming te brengen, dat ik zonder verdriet de genoegens des levens kan vaarwel zeggen. Dus beloof ik u, zonder verzuim, morgen over een jaar onder deze boomen te verschijnen, en mij in uwe handen over te leveren."

„Nu, ik geloof u, daar gij zulk een' duren eed gezworen hebt. Doch wacht u wel dien eed te breken, want dan zou mijne wraak niet alleen uzelven, maar ook al de uwen treffen!"

Toen hij dit gezegd had, verdween hij, en onze reiziger zag hem vol verbazing na, zich de oogen uitwrijvend, om te zien, of hem niet soms een droom bedrogen had. De luide stem van den Geest klonk hem echter nog te sterk in de ooren, dan dat hij aan de wezenlijkheid van de verschijning had kunnen twijfelen.

Toen hij van zijn' schrik bekomen was, steeg hij te paard en zette zijne reis voort. Hoe verheugd hij aan den eenen kant mocht wezen, van aan zulk een groot gevaar ontkomen te zijn, zoo ontzettend was voor hem, aan den anderen kant, de gedachte aan den eed, dien hij gedaan had, en waarmede hij den Geest zijn terugkeeren en zijne vrijwillige overgave aan den dood beloofd had.

Toen hij eindelijk te huis kwam, ontvingen hem zijne vrouw en kinderen met luid gejuich en teekenen der hartelijkste vreugde. Hem overviel echter weemoedigheid en er kwamen tranen in zijne oogen. Hoe teederder en inniger hem zijne dierbare vrouw omhelsde, hoe vroolijker zijne kleinen om hem henen sprongen, tegen hem opklauterden

en moeite deden, hem alle mogelijke gemakken te bereiden, des te weemoediger werd zijn hart, des te drukkender woog hem de gedachte aan zijn gegeven woord op het hart. Toen nu twee zijner kinderen met moeite een vat met frisch water aanbrachten, om den geliefden Vader de bestoven voeten te wasschen, bleef hij zijne tranen niet lang meester en begon bitter te weenen. Zijne vrouw vroeg hem naar de oorzaak van het verdriet, waaraan hij zich overgaf, en besloot met te zeggen: „Wij verheugden ons allen zoo zeer over uwe terugkomst, en nu brengt gij ons allen in zulk eene groote onrust. Zeg ons toch, waarom gij zoo treurig zijt!"

„Ach," hernam de man, „hoe kan ik anders dan treurig zijn? Gij bemint mij allen zoo zeer, en ik bemin u weder met geheel mijn hart, en moet toch zoo spoedig van u scheiden, voor altijd scheiden, want ik heb slechts nog één jaar te leven!"

Hierop verhaalde hij hun zijne geschiedenis met den Geest, en hoe hij hem zijn woord gegeven had, om over een jaar terug te komen, en den dood door zijne hand te ontvangen.

Het werd nu in het huis wel weder levendig, doch het was niet meer het gejuich der vreugde over den teruggekeerden huisvader. Men hoorde slechts jammeren en klagen, alsof het dierbaarste en geliefdste lid der familie reeds gestorven was. Treurigheid en vertwijfeling vervulden het gansche huis. De Moeder wrong de handen in sombere smart; de kinderen weenden en klaagden voortdurend overluid en zelfs de huisbedienden waren vol droefheid over hun' goeden meester.

Weldra werd deze echter zijn gevoel weder meester. Hij troostte nu de zijnen, zocht hun hoop in te boezemen, dat het noodlot misschien nog veranderde, of dat hij nog genade van den Geest kon afsmeeken, opdat hij zoo misschien als uit het graf, tot hen zou terugkeeren. Zoo stelde hij de zijnen gerust, en kon nu des te gemakkelijker datgene bezorgen, wat hem nog betreffende zijne bezig-

heden op het hart lag, ingeval hij niet terugkeerde. Hij bracht dus alles in orde en betaalde vooral zijne schulden. Hij gaf geschenken aan zijne vrienden, deelde groote aalmoezen onder de armen uit, gaf de vrijheid aan zijne slaven en slavinnen, bepaalde het erfdeel zijner kinderen, benoemde voogden over de onmondigen, en vermaakte aan zijne vrouw zoo veel geld, als hem de wetten slechts veroorloofden.

Eindelijk liep het jaar ten einde en hij moest vertrekken. Nu werd het huis op nieuw een treurhuis, waarin men slechts hoorde weenen en klagen. De smart bij het afscheid zijner vrouw en kinderen laat zich niet met woorden beschrijven. Niemand wilde van hem scheiden; allen wilden hem vergezellen en met hem sterven. Hij kon zich slechts met geweld van hen losrukken en zichzelven dwingen, het dierbaarste op de wereld te verlaten.

„Lieve kinderen," zeide hij, nog scheidende, tot hen, „het is Allah's wil, dat ik van u scheide. Ik wil gehoorzamen. Leert daaruit, om u aan het noodlot te onderwerpen, het mag komen, hoe het wil, en bedenkt, dat de mensch toch eenmaal sterven moet."

Nadat hij dit gezegd had, ontrukte hij zich aan het geween en het weeklagen zijner familie en vertrok geheel alleen te paard. Hij bereikte de plaats, waar hij den Geest gezien en gesproken had, op denzelfden dag, dat hij beloofd had te zullen terugkomen. Hij steeg terstond van zijn paard, nam dit het tuig af en gaf het de vrijheid te gaan, waar het wilde. Het getrouwe dier bleef echter altijd in zijne nabijheid, en toen zijn meester zich aan den rand der bron nederzette, legerde het zich ook in het hooge gras, alsof het met hem wilde afwachten, wat er gebeuren zoude.

Toen de koopman daar in zulk eene vreeselijke en bange verwachting zat, zag hij een' eenzamen grijsaard, die eene hinde aan een touw leidde, juist naar hem toekomen. Zij groetten elkander. De grijsaard had zeker

het gelaat van den koopman opgemerkt, daarom vroeg hij hem: „Broeder, mag men weten, waarom gij op deze plaats gekomen zijt, waar zich toch slechts booze Geesten ophouden, en waar men zijn leven niet zeker is? Wel is uwe rustplaats schoon en schaduwrijk, doch vertrouw er niet op! Het is juist de gevaarlijkste plaats om hier te vertoeven."

Daarop verhaalde de koopman den grijsaard de geheele geschiedenis, die hem genoodzaakt had herwaarts te komen.

De grijsaard hoorde er met verbazing naar en kon zijne verwondering niet verbergen, doch hij moest toegeven, dat de koopman goed gehandeld had, dewijl hij er op gezworen had, en een eed niet mocht verbroken worden. „Doch," voegde hij er bij, „ik wil de getuige van uwe bijeenkomst met den Geest zijn."

Terwijl hij dit zeide, ging hij naast den bedrukten koopman zitten. Zij hadden slechts een' korten tijd met elkander gesproken, toen een ander, ook reeds bejaard man, denzelfden weg opkwam.

Twee koolzwarte honden volgden hem. Ook hij naderde de rustplaats van onze beide wandelaars, groette hen en vroeg, wat zij op deze plaats deden? De grijsaard, die de hinde leidde, verhaalde hem de geschiedenis van den koopman met den Geest, wat de koopman gezworen had, en dat hij, dewijl het juist heden de dag der beslissing was, met hem de aankomst van den Geest wilde afwachten. Dit verhaal wekte de nieuwsgierigheid van den anderen grijsaard; hij besloot nu ook te blijven, en ging bij hen zitten.

Nauwelijks had hij zich in hun gesprek gemengd, toen er een derde grijsaard, die een' muilezel bij zich had, bij hen kwam en den beiden grijsaards vroeg, waarom de koopman er zoo treurig uitzag. Men zeide ook hem de oorzaak, en het heele verhaal kwam dezen ouden man zoo wonderlijk voor, dat ook hij wenschte, het einde der geschiedenis mede af te wachten en

aan te zien. Hij nam dus plaats bij de overigen en juist was hij gezeten, toen ze in de verte een' dikken damp zagen opstijgen, welke hun toescheen al nader en nader te komen, als eene stofwolk, die de wind voortdrijft. Hoe meer de verschijning naderde, des te benauwder werden onze wandelaars, want de lucht scheen hun toe nog benauwender en drukkender heet te worden, gelijk wanneer er een zwaar onweder aan den hemel is. Daar verdween plotseling de dampwolk en vertoonde zich de Geest, die, zonder hen te groeten, met een' dreigenden tred, met de sabel in de vuist, duister als de nacht, naar den koopman liep, hem bij den arm nam en toeriep: „Sta op, opdat ik u doode, zooals gij dat mijn' zoon gedaan hebt!"

De ongelukkige zonk halfdood aan den stam van den boom neder, in wiens schaduw hij met de drie grijsaards zat. Zijn brekend oog smeekte om genade; zijne tong was verlamd, en zijn mond door de nabijheid van den vreeselijken wreker gesloten. Deze sloeg geen acht op den in onmacht liggende; hij rukte hem met een' sterken arm op, murmelde onverstaanbare woorden, die als een ver af zijnde donder klonken, en zwaaide driemaal het verschrikkelijke zwaard over zijn hoofd.

Toen wendden zich de grijsaards weenende en biddende tot hem, en de grijsaard, die de hinde leidde, wierp zich aan de voeten van den reus, omvatte zijne knieën, kuste zijne voeten en zeide: „Vorst der Geesten! ik bid u, houd uw' toorn in en heb de goedheid mij aan te hooren. Ik zal u mijne geschiedenis en de geschiedenis van deze hinde verhalen. Wanneer gij haar wonderlijker en verbazender zult vinden, dan het ongeluk van dezen koopman, dien gij dooden wilt, zoo bid ik u, dat gij dezen armen man het derde gedeelte zijner misdaad genadig moogt vergeven!"

De Geest bedacht zich en gaf hem toen ten antwoord: „Nu, goed wij willen zien; ik ben er mede tevreden."

Daarop liet hij den koopman, die reeds zoo zeker den

doodelijken slag verwacht had, dat hij geen enkel teeken van leven meer gaf, uit de hand vallen, waarop de drie vriendelijke ouden hem bijbrachten door hem toe te fluisteren, dat er mogelijkheid op bestond, dat zijn leven zou gered worden. Zooals de vrees hem vroeger stom maakte, zoo deed het thans de vreugde, doch in zijne oogen schitterden tranen van aandoening en dank, die meer zeiden dan vele woorden. De grijsaard met de hinde verhaalde nu het volgende.

„De hinde, die gij hier voor mij ziet, was vroeger mijne vrouw. Onder al mijne bloedverwanten bekoorde zij mij het meest, door de zachtmoedigheid en goedheid van haar hart, die zij reeds als kind toonde. Ik huwde haar dus, hoewel zij mijne nicht was. Wij leefden gedurende een' langen tijd recht vergenoegd en vroolijk met elkander, en ik had nimmer redenen om over mijne keus berouw te hebben. Daar wij ondertusschen geen kinderen kregen, zoo besloot ik eene jonge slavin te koopen. Mijne vrouw was er mede tevreden; ik kocht een schoon en welopgevoed meisje en stelde het aan mijne vrouw voor. Nu begon zich de ijverzucht voor het eerst bij haar te verheffen. Zij geloofde, dat ik de schoone slavin meer zou beminnen dan haar, en daarom had zij thans berouw, dat zij in de zaak toegestemd had. Doch haar haat tegen de slavin klom nog hooger, toen deze mij een' zoon schonk, en dus al mijne wenschen en hoop vervulde. Ik beminde dezen zoon onuitsprekelijk, en zijn goed hart en schitterend verstand maakten hem deze liefde waardig. Hij groeide, door zijne Moeder verpleegd, door mij tot de wetenschappen opgeleid, op, tot vreugde van mij en alle menschen. Slechts aan mijne vrouw was hij een doorn in het oog, en zij koesterde thans in haar nijdig gemoed geen andere gedachte meer, dan om, óf mijne liefde van hem en zijne Moeder af te trekken, óf hen beiden te verwijderen, op welke wijze het ook mocht zijn. Het eerste kon haar niet gelukken, dewijl de slavin goed was en bleef, en mij

nimmer reden gaf om aan de lastertaal te gelooven, waardoor mijne vrouw haar bij mij wilde verdacht maken. Mijn zoon was mij te lief, dan dat hem iemand bij mij gehaat, of zelfs verdacht had kunnen maken. Ik gaf echter, helaas, aan mijne booze vrouw weldra zelf een middel aan de hand, om langs een' anderen weg hare snoode oogmerken te bereiken.

Mijne bezigheden noodzaakten mij om gedurende een' langen tijd van huis te zijn. Vóór mijn vertrek beval ik mijne vrouw, die ik nog altijd niet wantrouwde, dewijl zij vooral gedurende den laatsten tijd hare ijverzucht wel had weten te verbergen, de slavin en haar' thans reeds tienjarigen zoon aan, en verzocht haar, om gedurende mijne afwezigheid voor beiden te zorgen.

Ik bleef een geheel jaar op reis en mijne vrouw maakte van dezen tijd gebruik, om haar' haat te bevredigen. Zij legde zich op de tooverkunst toe, en toen zij hiervan genoeg geleerd had om haar afschuwelijk voornemen ten uitvoer te brengen, bracht de booze, jaloersche vrouw mijn' zoon naar een afgelegen oord, herschiep hem daar, met behulp van booze geesten en tooverwoorden, in een kalf en gaf dit aan den rentmeester van mijn goed, terwijl zij voorwendde, dat zij het gekocht had. Doch hare woede was daarmede nog niet verzadigd. Zij veranderde ook de slavin in eene koe en gaf ook deze aan den rentmeester' met bevel om haar vet te maken, opdat men haar weldra zou kunnen slachten.

Bij mijne terugkomst vroeg ik natuurlijk, na de eerste begroetingen, terstond naar mijn' zoon en zijne moeder.

„Ach!" hernam mijne vrouw op een' klagenden toon: „uwe slavin is dood, en ik heb uw' zoon sedert twee maanden niet gezien, en ik weet niet, wat er van hem geworden is. Weldra, na den dood zijner Moeder, vermisten wij hem op zekeren morgen, toen hij bij het morgengebed moest komen."

Ik was bedroefd over den dood der slavin, het verlies van mijn' zoon was echter nog smartelijker voor mij, doch de gedachte troostte mij nog, dat hij misschien niet dood was en ik hem wel eens zou kunnen wederzien. Nochtans verliepen er vele maanden, zonder dat ik hem met al mijne navorschingen wedervond, en ik had nog geen tijding van hem, toen het groote Bairamsfeest [1]) naderde.

Om dit volgens de voorschriften van onzen godsdienst te vieren, gaf ik mijn' rentmeester bevel, mij eene der vetste koeien tot een offer te brengen. Hij deed het en ik bond het dier aan een' sterken paal, om het zelf te dooden, doch op het oogenblik, dat ik het offeren wilde, begon het zeer aandoenlijk te loeien, en ik bemerkte, dat groote tranen uit hare oogen liepen. Dit scheen mij vreemd toe, en ik voelde, dat mijn hart zoo door medelijden bewogen werd, dat ik onmogelijk kon toehouwen. Mijn arm scheen verlamd, door het angstige loeien en door den evenzeer smeekenden blik van het dier, welken het stom op mij vestigde. Ik liet de reeds opgeheven bijl zinken en gaf den rentmeester bevel, mij eene andere koe te halen.

Mijne vrouw, die bij hetgeen er gebeurde tegenwoordig was, lachte in het begin met mijne bespottelijke teergevoeligheid. Toen zij echter zag, dat ik het dier weder wilde doen wegbrengen, verzette zij er zich tegen en riep uit: „Waartoe dit nuttelooze medelijden met een redeloos dier? Daarenboven heeft ook de rentmeester op al uwe bezittingen geen betere koe, die waardiger en geschikter voor zulk een plechtig offer zou zijn, dan juist deze."

Om mijne vrouw te bevredigen, nam ik de bijl nog eens op, zocht mijn medelijden te onderdrukken, en was reeds op het punt, om den doodelijken slag te doen, toen het offerdier zijne tranen en klagend geloei verdubbelde en mij ten tweeden male ontwapende. Hierop gaf ik den rent-

[1]) Een groot feest der Mohammedanen. Zij vieren een' kleinen en grooten Bairam. Hier wordt de laatste bedoeld, die terstond op de vasten-maand (Ramandan) volgt.

meester de bijl in de hand en zeide: „Ziedaar! offer gij haar! Ik kan het niet!"

De rentmeester, die niet zoo medelijdend was, doodde haar ook werkelijk.

Toen hij echter begon met haar de huid af te stroopen, bevond hij, dat er niets aan was dan huid en beenderen, hoewel zij ons allen zeer vet was voorgekomen. Nu had ik des te meer berouw, dat ik, mijn medelijden onderdrukkend, het arme dier had laten slachten, en daar ik zeer geërgerd was, zeide ik, dat ik van deze koe niets tot een offer wilde bestemmen, daar men groot kwaad doet, als men het minste, wat men bezit tot een offer bestemt. Ik schonk het geslachte dier zooals het was, aan den rentmeester en gaf hem vergunning er mede te doen, wat hij wilde. Hij kon het dier voor zichzelven houden, of onder de armen uitdeelen, het was mij geheel onverschillig. Ik verlangde daarentegen een vet kalf voor mij in hare plaats. De rentmeester bedankte voor het geschenk, liet het schielijk wegdragen en bracht mij kort daarna een zeer vet kalf. Doch, was ik weekhartig, toen ik de koe moest slachten, zoo voelde ik mij nog meer in mijn binnenste bewogen, toen dit kalf bij mij gebracht werd. Maar er moest nog meer gebeuren, dat wonderlijk was. Zoodra het kalf mij bemerkte, werkte en drong het zoo om bij mij te komen, dat het eindelijk het touw, aan hetwelk het geleid werd, brak. Daarop wierp het zich, met den kop op den grond gebogen, aan mijne voeten, alsof het daardoor mijn medelijden wilde opwekken en mij bezweren, zijn leven te verschoonen. Daarbij likte het mij de voeten en bewees mij liefkozingen, zoo veel het maar kon en ik het toeliet. Was ik door het klagend geloei van de koe reeds buiten mijzelven gebracht door diep medelijden, de handelwijze van het kalf bracht mij nog veel meer van streek, dan ik reeds was. Ik was verbaasd en vergat daardoor offer en alles, en zag en hoorde slechts het kalf, dat met zulke wonderlijke gebaren

voor mij lag, zich aan mij vasthield en somber loeide. Het was nog meer dan medelijden, dat ik in mij gevoelde; het scheen mij volstrekt noodzakelijk, om het arme dier in het leven te houden.

„Ga," zeide ik tot den rentmeester, „breng het kalf weder naar den stal terug, en pas het op, zoo goed gij kunt, opdat het moge vet worden en opgroeien."

Toen hij nu vroeg, of ik dan heden in het geheel niet wilde offeren, verlangde ik, toch nog aan mijn' plicht denkende, een ander rund tot offer. Toen mijne vrouw dit hoorde, riep zij weder wraak en schande over mijne overdreven weekhartigheid, verzekerde op nieuw, dat er stellig geen beter kalf kon geofferd worden dan dit. Ik antwoordde haar vast en bepaald, dat ik dit niet zou offeren, en smeekte haar zacht, dat zij mij in de begenadiging van dit arme dier mijn' vrijen wil zou laten. Maar de boosaardige vrouw verhoorde mijn verzoek niet en wilde volstrekt niet in zijn behoud bewilligen. Ik smeekte haar herhaalde malen; alles was te vergeefs. Zij verzocht met zulk eene hardnekkigheid om de opoffering van het kalf, dat ik, wanneer ik niet in openbaren twist en strijd met haar geraken en voortaan leven wilde, genoodzaakt was, haar toe te geven.

Ik bond het kalf, greep het offermes en wilde het reeds in de keel stooten, toen het zich weder met een' zoo smeekenden, bijna menschelijken blik tot mij wendde, en mij opnieuw zoo weekhartig maakte, dat ik de kracht en den moed niet meer had, om het te offeren. Ik legde het mes weg en zeide mijne vrouw nu voor eens en altijd, dat ik volstrekt een ander kalf slachten wilde.

Zij beproefde alles, om mij van dat besluit te doen veranderen, doch ik bleef, in weerwil van al hare voorstellingen, standvastig, en beloofde haar, om maar vrede te houden, dat ik het kalf op het groote Bairam-feest van het volgende jaar zou offeren. Daarop offerde ik een ander kalf, zonder dat er weder eenige andere bijzonderheid bij plaats had.

Den volgenden morgen vroeg verlangde mijn rentmeester mij een paar oogenblikken alleen te spreken.

„Ik kom," zeide hij, „u eene tijding brengen, waarvoor gij mij, zooals ik hoop, dank zult weten. Ik heb eene dochter, die iets van de tooverkunst verstaat. Toen ik gisteren het kalf, dat gij wildet offeren, naar huis terugbracht, bemerkte ik, dat zij lachte, toen zij het zag, en een oogenblik daarna begon te weenen. Ik vroeg haar naar de reden.

„Lieve Vader," antwoordde zij, „het kalf, dat gij daar naar den stal terugbrengt, omdat onze meester het niet voor het offer dooden kon, is niemand anders dan zijn zoontje, dat heet verdwenen te zijn."

Ik hield haar in het eerst voor krankzinnig, doch toen zij het echter zeer ernstig herhaalde en het met de heiligste eeden bezwoer, werd ik er weldra van overtuigd.

Ik vroeg haar nu naar de reden, waarom zij bij het zien van den ongelukkige eerst gelachen en daarop plotseling geweend had.

„Nu," zeide zij, „ik lachte van vreugde, dewijl ik hem nog in leven zag. De tranen echter golden zijne Moeder, die vriendelijke, schoone slavin, die gij als eene koe gedood hebt. Want weet, dat de echtgenoote van onzen Heer, die deze slavin en haar kind haatte, door hare tooverijen de Moeder in eene koe, en haar' zoon in een kalf herschapen heeft. Maar het menschelijke gevoel bleef in hen; van daar de wonderlijke tranen in de oogen van die koe; van daar de roerende gebaren van het kalf. Nu weet gij alles! Maak er een goed gebruik van, lieve Vader! Misschien dat eene toovenares, die machtiger is dan de snoode vrouw, dit kalf alweer in een' knaap veranderen kan."

„Zoodra mijne dochter dit gezegd had, besloot ik er u kennis van te geven, opdat gij aan de boosheid uwer vrouw paal en perk zoudt kunnen stellen. Gij zult dat wel moeten doen, anders zal zij nog zoo ver gaan, dat zij u niet spaart. Ik raad u dus aan om middelen te bedenken, om uw' zoon uit zijn' ongelukkigen toestand te verlossen eer het wellicht te laat is!"

Hoe groot, o, Geest, was mijne verbazing over dit even wonderbare als treurige bericht! Doch de hoop, van mijn' zoon terug te krijgen, onderdrukte voor dit oogenblik al den toorn tegen mijne booze vrouw, en gedeeltelijk ook het verdriet en de smart over het ongelukkige lot der slavin. Ik ging terstond met den rentmeester mede, om zelf zijne dochter te spreken. Ik vermoedde zoo, dat dit meisje zelf in de tooverkunst zeer ervaren was, en misschien wel het middel weten zou, om mij mijn kind weer, als knaap, terug te geven. Daar wij het meisje niet terstond vonden, ging ik onmiddellijk naar den stal, waar mijn zoon was. Hij kon mijne omhelzingen niet beantwoorden, doch de zonderlinge beweging, waarmede hij loeide en tegen mij opsprong, liet mij nauwelijks eenigen twijfel over, dat de schandelijke kunst mijner vrouw inderdaad deze afschuwelijke misdaad bedreven had. Het gevoel van wraak en toorn werd nu geheel en al meester over mij, en indien de dochter van den rentmeester niet gelukkig in den stal gekomen ware, zoo zou ik in de eerste opwelling van toorn naar huis gegaan zijn, en daar misschien wel een moord begaan hebben.

Nu dacht ik enkel aan de mogelijkheid dat dit meisje mij weer mijne levensvreugde zou kunnen terugschenken door mijn' zoon door hare kunst te onttooveren.

„Lieve dochter," zeide ik tot haar, „kunt gij mijn' zoon zijne vorige gedaante wedergeven?"

Waarschijnlijk er over getroffen, dat ik reeds zoo spoedig van het verschrikkelijke geheim was onderricht geworden, zweeg zij eenige oogenblikken, doch toen zij echter mijne bange verwachting en den angst van mijn hart zag, antwoordde zij bepaald en zeker: „Ja, ik kan het!"

Nu was ik mijzelven niet meer meester. De vreugde had mij bijna gedood en juichend riep ik uit: „Als gij het doet, dan schenk ik u mijn gansche vermogen."

Zij antwoordde mij, zeer rustig lachende: „Gij zijt onze Heer en ik weet te wel, wat ik u verschuldigd ben. Doch ik moet u zeggen, dat ik uw' zoon slechts onder twee voorwaarden in den vorigen toestand verplaatsen kan. De eerste is, dat gij hem mij tot echtgenoot geeft, en de tweede is, dat gij mij veroorlooft, haar, die hem veranderd heeft, te straffen."

„De eerste voorwaarde," zeide ik daarop, „neem ik zeer gaarne aan. Nog meer, ik beloof u, behalve de goederen, welke ik voor mijn' zoon bestemd heb, nog vele andere, u zeker zeer aangename en kostbare dingen te geven. Kortom, gij zult zien, hoezeer ik den grooten dienst, dien ik van u eisch, met dank zal erkennen en beloonen! Het valt mij echter moeielijk, u de tweede voorwaarde toe te staan; want de vrouw, die thans zulke booze dingen doet, was vroeger goed en lief voor mij en heeft ook in dit leven zooveel met mij gedragen. Vooral in de eerste jaren van ons huwelijksleven toen het noodlot niet moede werd mij te vervolgen, heeft ze mijne smart vaak verminderd en mijn leed verlicht. Maar dat alles heeft zij door haar tegenwoordig boos gedrag uit mijn geheugen gebannen, en hare helsche boosheid doet mij nu den tijd vergeten, toen ze nog een hart vol liefde met zich omdroeg en geen enkele booze gedachte koesterde. Daarom neem ik ook deze voorwaarde, die gij in dit opzicht maakt, aan; want een persoon, die instaat was om zulk eene misdaad ten uitvoer te brengen, verdient er wel voor gestraft te worden. Ik geef haar aan u over. Doe met haar wat u behaagt; ik bid u slechts, haar leven te verschoonen."

„Ik wil haar zeker op geen andere wijze behandelen, dan billijk is," hernam zij, „en ik eer uwe zorg voor haar, daar zij immers toch uwe vrouw is."

„Ik ben er mede tevreden," antwoordde ik, „doch geef mij eerst mijn' zoon weder."

Hierop nam het meisje eene kruik met water, mompelde eenige onverstaanbare woorden, wendde zich tot het kalf

en zeide: „O, kalf, indien gij geschapen zijt, zooals gij thans voorkomt, blijf dan in deze gedaante! Wanneer gij echter een mensch zijt en slechts door betoovering in een kalf veranderd zijt geworden, zoo neem uwe natuurlijke gestalte weer aan. Dat wil ik, en dat gebied ik. Machtige Geest van het booze, wijk!"

Toen zij dit gezegd had, goot zij het water over het dier uit, en oogenblikkelijk stond mijn zoon in zijne eigenlijke gedaante voor mij, even beminnelijk en krachtig, als hij was, toen ik hem het laatst voor mijne reis zag.

„Mijn zoon, mijn lieve zoon!" riep ik uit, terwijl ik hem in het gevoel der reinste, vaderlijke vreugde in mijne armen sloot. Hem was het echter, alsof hij juist uit een' langdurigen, zwaren droom ontwaakte. Hij keek om, of hij nu ook niet droomde, hij hield mij vast omarmd, alsof hij vreesde, dat hij weder van mij zou afgerukt worden. Daarop zag hij mij met zijne schoone, bruine oogen vriendelijk aan, betastte mijn gelaat, alles, zonder een woord te spreken. Eindelijk brak ik het stilzwijgen af en zeide hem, wat met hem voorgevallen was, hoe dit meisje de betoovering verbroken had en thans de tijd der vergelding naderde. Nu ging de band van zijne tong los en zijne oogen vloeiden over, deze in tranen, gene in woorden van dankzegging. Toen herinnerde ik hem het loon, dat het meisje voor zichzelf verzocht had en hij trouwde gaarne zijne redster en weldoenster. Den tijd voor de bruiloft, die nog uitgesteld moest worden, daar mijne vrouw om allerlei redenen vooreerst nog niets vernemen mocht van hetgeen er met het kalf gebeurd was, zou mijn zoon gebruiken om een bekwaam koopman te worden. Ik zond hem dus naar een' mijner vrienden in eene groote stad, van wien hij, naar lichaam en geest goed gevormd, terugkeerde, om zijne bruid naar huis te halen. De bestraffing mijner vrouw was ook tot hiertoe uitgesteld geworden, die echter door dit uitstel in het geheel niet beterde, daar ze mij zelfs dikwijls het leven zeer zuur maakte, zoodat

ik eindelijk wel mocht wenschen, van haar verlost te worden. Dit geschiedde dan ook werkelijk op den dag voor de terugkomst van mijn' zoon, toen zij door zijne bruid in de hinde veranderd werd, welke gij hier voor u ziet.

Het geluk van mijn' zoon duurde, helaas, niet zoolang, als hij en zijne vrouw wel verdiend hadden. Hij werd weduwnaar en ging spoedig na den dood zijner echtgenoote op reis, om voor zijne diepe droefheid verstrooiing te zoeken. Daar ik nu sedert vele jaren niets van hem vernomen heb, zoo ben ik eindelijk besloten, om zelf rond te reizen, of ik geen bericht van hem zou kunnen krijgen. Dewijl ik echter in mijne afwezigheid de zorg voor mijne vrouw aan niemand wilde toevertrouwen, zoo hield ik het voor het raadzaamst, haar met mij te nemen en rond te voeren. Zoo ziet gij mij nu ook met dit zonderlinge gezelschap hier."

Met deze woorden eindigde de grijsaard zijn verhaal en wendde zich nu tot den Geest, om te hooren, of deze de geschiedenis wel voor zeldzaam en wonderbaar genoeg hield, om hem daarvoor de verlangde belooning, namelijk het derde gedeelte der vergiffenis voor den armen koopman, toe te kennen. De Geest had het verhaal werkelijk zeer onderhoudend gevonden en beloofde hem daarvoor, wat hij gewenscht had. De grijsaard verheugde zich hartelijk, dat hij ten minste de straf van den goeden koopman op deze wijze verzacht en diens hoop weder versterkt had; want de vreugdetranen en de dankbare blik van den diep beangstigden man waarborgden hem er voor, dat hij zich hierin niet vergiste.

Veel evenwel hielp het nog niet, want twee derde deelen van de wreede straf bleven immers nog te ondergaan over, en mogelijk was hem alleen maar het pijnlijke van den dood ontnomen, doch de dood zelf nog niet. Wie zou hem deze nog afnemen? Daar wendde zich de andere grijsaard, die de twee zwarte honden leidde, tot hem en bood den Geest aan, hem zijne lotgevallen en die van

deze twee honden te verhalen, welke hij zeker nog wonderlijker en verbazender zou vinden, dan het verhaal van den grijsaard, wiens booze vrouw dezen, als eene hinde, vergezelde. De nieuwe verteller bedong echter hetzelfde loon, als dat van den grijsaard met de hinde. De Geest stemde er in toe, onder beding, dat zijne geschiedenis de zoo even verhaalde nog moest overtreffen.

Na deze bewilliging begon de tweede grijsaard zijne geschiedenis aldus:

„Ik was de jongste van de drie zonen van Afgar, den zoon van Kelim, wiens naam wijd en zijd in den omtrek van Bagdad bekend en geacht was. Men noemde hem slechts den *„Rechtvaardige"*, dewijl hem de hoop op gewin of eigen voordeel nimmer tot eene onbillijke daad had kunnen verleiden. Wanneer de arme of ongelukkige ondersteuning behoefde, vond hij ze zeker het eerst bij Afgar; want waar de onschuld leed en oogenblikkelijke hulp noodig had, was hij altijd den lijdende vriendelijk nabij. Hij zocht zijn huiselijk geluk in de opvoeding van mij en mijne beide broeders, en in het zich bezig houden met ons. Eene Moeder had ik niet meer, want op den dag, dat ik geboren werd, stierf zij. Mijn Vader verloor zeer veel aan haar; doch hij troostte zich, dat hij ten minste ons nog had, als een schoon aandenken aan de zalige. Hij wendde alles aan tot onze vorming, en trachtte zelfs, wanneer wij des avonds vertrouwelijk bij elkander zaten, ons door schoone geschiedenissen en verhalen voor vroomheid en deugd te winnen. Doch hem bleef toch altijd een verlangen naar onze Moeder bij, tot in zijne latere jaren, toen wij alle drie reeds vrij groot waren, en zoo stierf hij opeens plotseling, doch zeer kalm, toen hij mij juist veel van de zalige gesproken en mij bij haar aandenken bezworen had, om vroom te zijn en te blijven.

Wij waren zeer bedroefd over den gestorvene, doch wij verheugden ons, dat zijn eenige wensch om weder bij onze Moeder te zijn, nu vervuld was. Hij liet ieder onzer

duizend zechinen na. Met deze som begonnen wij, ieder voor zich, een' handel. Doch niet lang hierna, nadat wij onze winkels geopend en de eerste bezigheden afgedaan hadden, viel het mijn' oudsten broeder in, om liever op reis te gaan en in vreemde landen, als koopman, rond te reizen dan zich in de bekrompen omgeving van zijne geboortestad in drukke bezigheden te wikkelen. Derhalve verkocht hij zijne waren weder en wel vrij voordeelig, kocht eenige kostbaarheden, waarmede hij goede zaken hoopte te doen, en vertrok. Er verliep een geheel jaar, zonder dat wij een enkel bericht van hem bekwamen. Mijn tweede broeder en ik zett'en ondertusschen onzen handel met werkzaamheid en geluk voort. Op zekeren dag echter, verscheen op eenmaal een arm man in mijn' winkel, die mij om eene aalmoes aansprak. Ik gaf hem het gevraagde vriendelijk en wenschte hem Allah's troost en zegen.

„Hoe," riep de bedelaar plotseling uit, „is het mogelijk, dat gij mij niet herkent? Heeft mij één jaar dan zoo zeer onkenbaar gemaakt?"

Getroffen zag ik hem thans opmerkzaam aan en herkende in hem mijn' oudsten broeder. Na de eerste omhelzing en begroeting liet ik hem in mijne kamer treden, om nu meer van hem omtrent zijne reizen en lotgevallen te vernemen.

„O, vraag mij daar niet naar," zeide hij zuchtend, „zie mij slechts aan, en gij ziet alles. Ik zou slechts mijn verdriet vernieuwen, wanneer ik al de ongelukken en rampen wilde vørhalen, welke mij in het jaar mijner afwezigheid getroffen, en mij eindelijk in den toestand gebracht hebben, waarin gij mij ziet."

Om hem deze smart te besparen, vroeg ik er ook verder niet naar, en verheugde mij slechts, dat ik mijn' broeder weer had. Ik liet terstond mijn' winkel sluiten en alle bezigheden rusten, bracht mijn' broeder in het bad, opdat hij zich zou kunnen verfrisschen en wasschen,

en schonk hem de schoonste kleederen, die ik maar bezat. Daarop onderzocht ik mijne handels-boeken, en daar ik bevond, dat mijn vaderlijk vermogen meer dan verdubbeld was, zoo schonk ik hem de eene helft en verzocht hem, dit geld van mij aan te nemen en zijn geleden verlies te vergeten. Dankbaar en verheugd nam hij de ruim duizend zechinen aan, begon zijn' vorigen handel weder, en wij leefden met elkander gelijk te voren.

Eenigen tijd daarna wilde mijn tweede broeder zijne goederen en zijn' handel ook verkoopen. Wij, mijn oudste broeder en ik, deden alles, wat wij konden, om er hem van af te brengen, doch te vergeefs. Hij verkocht zijne bezittingen, en in weerwil van het afschrikkende voorbeeld van onzen oudsten broeder, wilde ook hij eene groote reis doen en eenige waren met zich nemen, die hem in vreemde landen eene rijke winst zouden kunnen aanbrengen, als hij slechts een weinig gelukkig mocht zijn. Hij sloot zich aan bij eene karavaan van reizende kooplieden en toog de wijde wereld in, vervuld van de schoonste verwachtingen, en in de hoop, als een schatrijk man weder te keeren.

Maar Allah, die het noodlot en het geluk in de schalen onzes levens afweegt, had ook hem bestemd om tegenspoed te ondervinden, en na slechts één jaar afwezig geweest te zijn, keerde ook hij arm en van alles beroofd tot ons weder.

Ik dacht nu echter niet meer aan zijne onbezonnenheid, maar slechts aan zijn' armoedigen toestand en aan de middelen, om hem, zoo schielijk mogelijk en zoo goed ik kon, te helpen. Ik liet hem kleederen geven, en daar Allah mijn' handel ook dit jaar weder gezegend had, schonk ik hem eveneens duizend zechinen, terwijl ik niet twijfelde, of het ongeluk zou hem zeker voorzichtig en verstandig gemaakt hebben. Hij begon weder een' handel, en kort daarna waren zijne bezigheden even uitgebreid, als zij het voor zijne ongelukkige reis geweest waren.

Doch de reislust van mijne beide broeders was nog niet gestild en zij onderdrukten dien slechts tot nu toe, dewijl het hun aan vermogen ontbrak, om hem te bevredigen. Op zekeren dag bezochten zij mij, verhaalden mij eerst veel van de merkwaardige zaken en schoone landstreken, die zij op hunne reizen gezien hadden, van de groote steden, die zij bezocht, en van de zonderlinge volken, die zij aldaar gevonden hadden. Eindelijk, nadat zij meenden, mij alles zeer aangenaam gemaakt te hebben, kwamen zij met hun plan te voorschijn, en sloegen mij voor, om eene handelsreis met hen te doen. Ik verwierp natuurlijk dien voorslag en herinnerde hun, lachend, den uitslag en het gevolg hunner reizen.

„Gij hebt gereisd," zeide ik, „wat hebt gij er bij gewonnen? Wie staat er mij dan voor in, dat ik gelukkiger zal zijn dan gij?"

Wel zochten zij thans het ongeluk op hunne onervarenheid te schuiven, en mij te doen gelooven, dat dit alles hen en mij niet meer kon treffen, wanneer ik met hen wilde reizen, daar zij thans maar al te goed met de wereld en de menschen bekend waren, doch het was te vergeefs. Ik bleef standvastig bij mijne weigering, om op zulke wijze mijn geluk te beproeven, waar ik het hier door mijne vlijt reeds zoo ruimschoots gevonden had.

Mijne stellige weigering schrikte hen wel af om mij reeds dadelijk daarop nog eens het voorstel te doen, doch het gaf geen aanleiding om hen in hunne reislust ook maar eenigszins te bedwingen, en het duurde niet lang, of ze kwamen nu weer met nieuwe, en zoo zij voorgaven, veel voordeeliger reisplannen bij mij aan.

Vijf jaar lang bood ik tegenstand, doch ten laatste kwamen ze met zulke mooie voorstellen voor den dag, dat ik toegaf en besloot met hen te reizen, en al de merkwaardigheden en schoonheden zelf te zien, waarover zij mij vijf jaren lang onderhouden hadden. Toen wij nu toebereidselen tot de reis maakten en wij er van spraken,

om gemeenschappelijk de noodige waren in te koopen, vond ik eene nieuwe reden, waarom mijne broeders zoo zeer wenschten, met mij te reizen. Ik zag namelijk, tot mijn' grooten schrik, dat zij van hunne duizend zechinen niets hadden overgehouden en dat bij hen alles tegen nul opging, om hunne schulden te dekken. Ik deed er hun geen verwijtingen over. Ik betaalde de schulden, en daar mijn vermogen uit zesduizend zechinen bestond, zoo bestemde ik de eene helft voor de reis en verdeelde ze in gelijke deelen onder ons drieën. Ik sloeg voor om de overige drieduizend op eene veilige plaats te verbergen, opdat wij, wanneer de reis soms ongelukkig mocht uitvallen, toch nog iets zouden hebben, om ons bij onze terugkomst tegen behoefte en armoede te dekken en onzen handel weder te beginnen. Ik schonk dus aan ieder duizend zechinen, behield even zooveel voor mij en begroef de andere drieduizend in een' hoek van mijn huis. Daarop kochten wij allerlei goederen, huurden een schip, laadden het met de ingekochte handelswaren, en ik zelf reisde daarop te paard vooruit tot Balsora. Hier gingen wij op ons schip, dat eenige dagen later de rivier afkwam, en begaven ons met een' voorspoedigen wind onder zeil.

Wij zagen vele groote steden en merkwaardigheden en beleefden menigen aangenamen dag op reis, totdat wij, na twee maanden, gelukkig de haven eener aanzienlijke handelstad binnenliepen, waar wij ons ontscheepten en onze waren zeer goed verkochten. Ik verkocht de mijne vooral zoo goed, dat ik tien tegen één won. Wij sloegen nu een groot gedeelte andere waren in, welke wij hier goedkoop krijgen konden, en die in onze vaderstad zeer gezocht en duur betaald werden. Er vervlogen hier verscheidene maanden, onder onze werkzaamheden en de veelvuldige vermaken der groote stad, zeer aangenaam, en ik verheugde mij, dat ik den raad mijner broeders gevolgd had, en met hen op reis gegaan was, doch ik verlangde eindelijk weder naar huis.

Toen wij nu gereed waren, om ons tot de terugreis in te schepen, vond ik aan den oever der zee een jong meisje, dat er zeer aardig en bescheiden uitzag, doch buitengewoon armoedig gekleed was. Daar ik zag, dat zij zeer ter neder geslagen en treurig was en met tranen in de oogen naar de open zee zag, ging ik naar haar toe, om haar, op eene zooveel mogelijk beleefde wijze, te vragen, of ik haar misschien een' dienst bewijzen en ergens mede helpen kon. Zij zag mij in het begin twijfelachtig aan, alsof zij mij niet kon vertrouwen en of ik met haar spotte, doch toen ik in alle oprechtheid haar nogmaals van mijne deelneming in haar verdriet kennis gaf, en beloofde haar te zullen helpen, zoo dit in mijn vermogen stond, vatte zij geroerd mijne hand, en zeide mij, dat hare Moeder van verdriet gestorven was, uit droefheid over haar' Vader, die met een' vreemden scheeps-kapitein op zee gegaan was en sedert niet was teruggekomen, dat zij zelve arm en hulpeloos, en hier gekomen was, om op haar' naar huis keerenden Vader te wachten of te sterven, wanneer niet iemand medelijden met haar had. Daarbij zag zij mij zoo smeekend aan, kuste mijne hand en verzocht mij eindelijk bescheiden, dat ik haar op het schoone schip over de verre zee zou medenemen, en dat zij mij zeker zeer getrouw zou dienen.

Ik was er ook toe bereid; slechts de gedachte aan mijne broeders deed mij nog aarzelen. Om dezen twijfel ter zijde te stellen en het arme meisje toch te helpen, besloot ik, haar te huwen, hoewel hare armoede haar in het oog mijner broeders misschien verdriet en vernedering brengen zou. Ik kocht welvoegelijke kleederen voor haar, gaf haar de noodige vrouwelijke bedienden, en stelde haar toen aan mijne broeders, als mijne bruid, voor. Den volgenden dag was het bruiloft en kort daarna scheepten wij ons in en gingen onder zeil.

Gedurende de lange reis had ik tijd en gelegenheid, om dagelijks meer voortreffelijke eigenschappen in mijne jonge

vrouw te ontdekken. Zij beminde mij zoozeer, dat haar blik altijd slechts op mijne geheimste wenschen en geringste begeerten gevestigd was. Daarom beminde en achtte ik haar ook van dag tot dag meer, en was zeer verheugd en vergenoegd, van op deze zonderlinge reis het geluk mijns levens gevonden te hebben. Mijne beide broeders ondertusschen, die hunne zaken niet zoo goed gedaan hadden, nóch in den handel, nóch in andere dingen, begonnen mij te benijden. Hun nijd en afgunst ging zoo ver, dat zij mij naar het leven stonden. Daar wij op het schip bij elkander waren, behoefden zij niet lang op eene gelegenheid te wachten. Op zekeren nacht, toen ik met mijne vrouw in diepen slaap lag, wierpen zij ons in zee en zeilden schielijk weg. Het was waarlijk geen aangenaam ontwaken, om zich midden op de zee in de golven te bevinden. Alle redding scheen onmogelijk, elke inspanning te vergeefs. Ik zag slechts nog eenmaal rond, om naar mijne vrouw te zien, toen mij plotseling een groote golf bedekte en voortdreef. Mijne zinnen begaven mij en de dood scheen mij reeds geheel in zijne macht te hebben. Ik voelde alleen dat mijn lieve vrouw nog steeds bij mij was, en dat ik dus niet verlaten sterven zou.

Doch opeens, te midden van de droevigste gedachten, voelde ik, dat ik niet meer op de golven ronddreef en dat ik nu een' vasten grond onder mijne voeten had. Mijne vrouw was namelijk eene dier goede toovergodinnen, die den menschen zoo gaarne weldoen. Haar had ik mijne redding te danken; zonder haar ware ik zeker verloren geweest.

Sidderend en eerbiedig naderde ik haar; zij omhelsde mij echter even vriendelijk als altijd, en zeide mij nu, dat mijne braafheid haar zoozeer behaagd had, dat zij besloten had, mij zooveel mogelijk te naderen; dat zij, om echter nog eenmaal de goedheid van mijn hart te beproeven, mij, in de haven in die armoedige gedaante verschenen was en het sprookje verzonnen had, dat zij mij daar van haar lot

verhaald had. Daar ik mij nu zoo edel en braaf jegens haar gedragen had, verheugde zij zich, dat zij mij hare dankbaarheid bewijzen kon. Op mijne broeders was zij echter ten hoogste vertoornd, en zij verzekerde mij, dat zij niet eer zou rusten, voordat deze twee de billijke straf voor hunne menigvuldige, schandelijke daden zouden geboet hebben.

Vol verbazing hoorde ik het gansche verhaal der toovergodin aan, en bedankte haar aan het einde zeer hartelijk voor de mij zoo even bewezen weldaad, doch ik begon haar nu te smeeken, dat zij mijn' broeders vergiffenis zou schenken. Zij wilde hen echter terstond nasnellen en eene plotselinge wraak aan hen uitoefenen.

„Ik wil hun schip doen zinken," riep zij, billijk vertoornd, uit, „en hen in den afgrond der zee storten."

Toen viel ik in hare armen en smeekte: „Doe dit niet; matig uw' toorn! Bedenk, dat ze toch mijne broeders zijn, en dat men geen kwaad met kwaad vergelden mag, maar veel meer met goed."

Ik bracht de toovergodin door deze woorden tot bedaren. Zij voerde mij thans in een oogenblik van het eiland door de lucht weg, zette mij op het platte dak van mijn huis neder, en verdween. Te vergeefs strekte ik mijne armen naar haar uit, te vergeefs zag ik haar na. Zij verdween en ik bleef alleen. Toen klom ik in mijn huis af, opende de deuren en groef daarop vooreerst de drieduizend zechinen op, welke ik voor mijn vertrek verstandig verborgen had. Hierna opende ik mijn' winkel weder, en al mijne vrienden en bekenden wenschten mij met mijne behouden aankomst geluk. Toen ik nu zelf buiten mijn huis trad, vond ik deze beide zwarte honden, welke mij deemoedig te gemoet kwamen, erbarmelijk huilende. Ik wist niet, wat dit beteekende, en was er zeer over verbaasd. Weldra echter verscheen de toovergodin weder en helderde mij alles op.

„Lieve man," zeide zij, „verwonder u niet, dat gij deze beide honden ziet; het zijn — uwe broeders!"

Ik verschrikte hevig bij deze woorden en vroeg haar, wie hen dan in dezen toestand verplaatst had.

„Ik zelve," antwoordde zij, „of ten minste, eene mijner zusters, eene andere toovergodin, aan wie ik het opdroeg, en die ook terstond het gansche schip vernield heeft. Gij verliest daarbij wel uwe waren, die gij in het schip hadt, doch ik zal er u op eene andere wijze schadeloos voor stellen. Wat uwe broeders betreft, ik heb hen gedoemd, om tien jaren onder deze gedaante te blijven. Hun schandelijk gedrag verdiende deze tuchtiging en straf maar al te zeer."

Hierop bepaalde zij mij eene plaats, waar ik haar, na verloop van dien tijd, zou aantreffen, en waar zij deze honden dan zou onttooveren. Op hetzelfde oogenblik was zij ook verdwenen.

Ik hoorde of zag nooit weder iets van haar. Daarom ging ik nu, daar die tijd verloopen is, op reis, om haar op te zoeken en om genade voor mijne ongelukkige broeders te smeeken, en daar ik in het voorbijgaan dezen koopman en den eerwaarden grijsaard met de hinde hier aantrof, ging ik naast hen zitten, om met hen uit te rusten. Ik zal mij zeer verheugen, dat ik het gedaan heb, wanneer u, groote Geest, mijn verhaal zoozeer getroffen heeft, dat gij den armen koopman het tweede derde zijner schuld en straf vergeeft."

Zoo eindigde de tweede grijsaard, en kreeg van den Geest werkelijk het gewenschte loon voor zijn verhaal. Hooger en hooger klom nu de ster der hoop in de borst van onzen koopman, en met de hoop groeide ook de dankbaarheid jegens de edele mannen aan, die, zonder hem verder te kennen, zooveel deel in zijn ongeluk namen en zooveel moeite deden, om hem te redden.

Toen stond de derde grijsaard met den muilezel op, smeekte den Geest om vergiffenis van het laatste gedeelte der straf en beloofde hem daarvoor, zijne nog wonderlijker levensgeschiedenis mede te deelen, hoewel hij daar-

door weder diepe, smartelijke wonden moest openrukken. Dat dit waar was, bewezen de tranen, die thans reeds uit zijne witte oogleden vloeiden. Doch tranen in de oogen van een' zoo eerwaardigen grijsaard deden den Geest zeer aan en troffen hem, meer dan de gebeden van den koopman, meer dan al de zoo wonderlijke verhalen. Daarom verlangde hij het verhaal voor het derde gedeelte der vrijspraak niet eens. Luid sprak hij het groote woord der genade uit, zoodat de woestijn er ook tot in de verte van weerklonk. Thans scheen het echter geen onweder, maar meer een zachte lentewind, die in aangenaam suizen over het land gaat, door boomen en bosschen, over vogels en dieren, doch hen niet met schrik uit hunne rust opwekt. Zoo klonk thans het woord van den Geest: „Leef dan, en dank de drie eerwaardige mannen voor uwe redding en uw leven."

Met deze woorden verdween hij in eene wolk, en het gejuich der vier gelukkigen klonk hem na.

De drie grijsaards weenden, doch toen de dankbare koopman hun fraaie geschenken, als bewijzen van dankbaarheid, aanbood, weigerden zij deze aan te nemen. Zij beweerden, dat het niet meer dan plicht was, om een' braven man in den nood te helpen, en dat hij, die het kon, door het bewustzijn der daad reeds toereikend en op de beste wijze beloond was. Daarop gingen zij, van zijne zegenwenschen vergezeld, verheugd verder, ieder zijn' weg. De koopman keerde naar zijne vrouw en kinderen terug, dankte met hen Allah voor zijne wonderbare redding, en bracht het overige van zijn leven in rust door.

De Koning der „Zwarte Eilanden".

Er was eens een visscher, die zeer oud was en zoo arm, dat hij nauwelijks genoeg verdienen kon om zijne vrouw en kinderen het noodige voedsel te verschaffen. En toch was hij nimmer werkeloos. Hij ging alle dagen, zoodra de morgen aanbrak, uit, om te visschen, maar had zich tot eene wet gemaakt, om zijn net iederen dag slechts viermaal uit te werpen. De opbrengst der vangst was echter in de meeste gevallen niet eens toereikend om zijn talrijk huisgezin slechts nooddruftig te onderhouden. Dit smartte den armen man zeer, en reeds gedurende menigen nacht kwam hem weinig slaap in de oogen; want het verdriet en de zorgen aangaande de zijnen hielden hem wakende, en hij placht dan dikwijls zelfs, voor het aanbreken van den dag uit te gaan, om te zien, of de nacht of het maanlicht hem misschien meer geluk in zijne zaken zou aanbrengen dan de dag.

Zoo ging hij op zekeren morgen, toen de morgen-schemering nog niet zichtbaar was, uit naar den oever der zee. De maan stond nog helder aan den hemel, slechts door enkele zeer schitterende sterren omgeven, en maakte alles zoo licht en helder, doch ook zoo stil en bleek, dat de gansche natuur en de gansche aarde dood, en slechts Allah nog in zijn' hoogen hemel en zijne schitterende sterren scheen te leven. Reeds menigen nacht,

dat de maan scheen, had onze visscher beleefd en in de vrije lucht doorwaakt, en hij was in geen enkelen nog zoo naar en bang, maar ook nog nimmer zoo licht om het hart geweest, als juist in dezen. De maan en de sterren schenen zoo nabij hem, dat hij meende ze met de handen te kunnen bereiken. Hij zag achter haar weder een' schoonen, blauwen hemel met andere sterren, en nog meer naar achteren, zelfs zonderlinge gestalten, die hem als geesten voorkwamen, van welke hem zijne oude Moeder zoo dikwijls verhaald had, toen hij nog een kind was. Daarbij werd hij zonderling te moede, en hij wist niet juist, of hij zich meer verheugen moest over de talrijke, nabijzijnde sterren en den schoonen, blauwen hemel, dan wel dat hij meer vreezen moest voor de groote, wonderlijke gestalten, die daar achter, ernstig en plechtig, door het blauwe ruim gingen, doch niet vertoornd en boosaardig, zooals hij zich alle geesten en spoken voorgesteld had.

Toen begon hij zoo vroom en hartelijk te bidden, dat alles weder helder om hem heen werd. De geesten verdwenen in het morgenlicht, en de maan en de sterren schenen één voor één langzaam in dit licht te verdwijnen. Geheel bemoedigd stond de visscher op, legde zijne opperkleederen af en wierp zijn net uit. Toen hij het na eenigen tijd weder aan den oever trok, voelde hij sterker wederstand dan gewoonlijk, en verheugde zich reeds over de goede vangst, die hij meende gedaan te hebben. Met groote inspanning en behoedzaamheid te gelijk trok hij eindelijk zijne vangst op het droge, doch ergerde zich niet weinig, toen hij, in plaats van den gehoopten zalm of steur, niets anders in zijn net zag dan het geraamte van een' ezel, wiens scherpe beenderen nog daarenboven het net op onderscheidene plaatsen gescheurd hadden.

Geërgerd, doch niet moedeloos geworden door de bedrogen hoop, herstelde hij schielijk de schade en wierp het net voor de tweede maal uit. Toen hij het weder optrok, voelde hij nog meer weerstand en geloofde nu zeker, dat

het vol visch was, doch hij vond slechts één' grooten, met slijk en zand gevulden korf. Geen wonder, dat hij hierover zeer bedroefd was, dewijl hij er aan dacht, dat, wanneer het geluk hem niet gunstiger was, zijn arm huisgezin heden gebrek moest lijden.

„O, geluk," riep hij uit, „wees niet langer op mij, armen man, vertoornd! Ik ben van huis gegaan, om hier in mijne gewone bezigheid levensonderhoud voor mij en de mijnen te zoeken, en gij verkondigt mij ellende. Ik weet geen ander middel, om mij te voeden, en in weerwil van al mijne zorgen, kan ik nauwelijks de dringende behoeften van mijn huisgezin bevredigen. Doch ik heb ongelijk," voegde hij er bitter bij, „om mij over u te beklagen, aardsch geluk! Gij vindt er immers altijd een genoegen in om de braven te mishandelen en waarlijk edele en groote mannen ongelukkig te maken, terwijl gij de boozen begunstigt en zoodanigen tot waardigheden en eereposten verheft, die ze door geen enkele deugd verdienen."

Toen hij zijne klachten geëindigd had, wierp hij den korf onstuimig aan een' kant, maakte zijn net schoon en wierp het voor de derde maal uit. Doch hij haalde niets op dan steenen, schelpen en zand. Thans sloeg zijn moed ter neder, en er kwamen tranen in zijne oogen; want hij dacht aan zijne vrouw en zijne kinderen te huis. Hij geloofde reeds, dat de zonderlinge verschijnselen, die hij dezen nacht gehad had, hem slechts zijn' dood en dien der zijnen hadden willen voorspellen.

Met strakke blikken, en schier der vertwijfeling nabij, staarde hij, terwijl het opgehaalde net rustig aan den oever bleef liggen, over het oneindige watervlak het Oosten in.

En zie, daar ver, heel ver aan de kimmen, vertoonde zich het eerste licht, dat bijna den heelen hemel opeens in een helder purperrood deed vlammen.

Langzaam ging de vale, onzekere schemering in licht over en vertoonde de zon zich in al hare majesteit en heerlijkheid.

Zoele windjes huppelden het licht vooruit over de wateren en schenen een dartel spel te spelen met de kleine zich voortkrullende golfjes, die het strand zochten te bereiken.

De kleine vogeltjes schudden zich de fraaie vederen uit, streken ze met de snaveltjes glad en klapwiekend stegen ze omhoog om in duizend en nogmaals duizend verschillende stemmen het schoonste morgenlied aan te heffen om hiermede alles, wat nog sliep te doen ontwaken.

Wie kon al die heerlijkheid aanschouwen, wie kon al die tonen hooren, zonder diep in het hart aangegrepen en tot een blijmoedig vertrouwen op Allah, den grooten Schepper aller dingen, opgewekt te worden?

Ook onze visscher bemerkte, dat zijn verdriet bij den prachtigen aanblik van het opgaan der zon verminderde en dat zijne vertwijfeling langzaam verdween. Hij dacht nu niet meer aan zijne zorgen, maar slechts aan Allah, die immers voor zoovelen zorgt, zoovelen licht brengt en met het licht, van dag tot dag vreugde. Vol aanbidding viel hij op zijne knieën neder en loofde en prees Allah's goedheid en daarop voegde hij er biddend bij: „Heer, Gij weet het, dat ik U beloofde, op Uwe goedheid vertrouwend, mijn net slechts viermaal per dag te zullen uitwerpen. Gij gaaft mij tot op dezen dag ook altijd zooveel, als ik voor mijn huisgezin noodig had. Heden heb ik het reeds drie malen uitgeworpen, zonder dat mijn arbeid door eene gezegende vangst beloond werd. Ik heb nu slechts nog één' trek over. Ik bid U, maak mij de zee gunstig en geef Uw' zegen op mijn' laatsten trek, dan zullen wij, ik en de mijnen, niet van honger sterven of gebrek lijden."

Na dit gebed wierp de visscher zijn net voor de vierde maal uit, en toen hij het er voor hield, dat het lang genoeg in de diepte geweest was om visch te bevatten, begon hij het op te halen. Hij voelde dat het zwaar woog, en met de meeste behoedzaamheid, opdat geen enkel vischje zou ontsnappen, haalde hij het net op het droge.

Helaas, zijne hoop was weder teleurgesteld; want er

waren weer geen visschen in, maar wel was er iets in, dat hem mogelijk te pas kon komen. Hij vond namelijk eene vaas van geel koper, die hem, naar hare zwaarte te oordeelen, toescheen, met iets gevuld te zijn. Zij was gesloten en zeer vast met een zegel verzegeld. Voor het tegenwoordige onbekommerd over den mogelijken inhoud, was de arme man echter reeds met het uitwendige tevreden. Hij kon immers het metaal aan den kopersmid verkoopen, en dan kreeg hij, volgens zijne berekening, zeker zooveel, als hem de rijkste vischvangst niet zou opgebracht hebben. Na de eerste vreugde kwam evenwel de nieuwsgierigheid bij hem op om te weten, wat de zonderlinge vaas wel mocht bevatten. Hij onderzocht haar aan alle kanten; en hij schudde haar, om te hooren, of er iets in was.

Hij hoorde daar binnen in echter niets, dat klonk. Eindelijk, het navorschen moede, nam hij zijn mes, brak er het besmeersel van het deksel mede los en opende haar nu met geringe moeite. Daarop wendde hij de vaas om en keerde de opening naar den grond; er kwam echter tot zijne verwondering niets uit. Nu zette hij ze voor zich neder, en terwijl hij ze opmerkzaam beschouwde, rees er opeens een dikke rook uit omhoog, wiens sterke, bedwelmende reuk hem noodzaakte, eenige schreden terug te gaan. De damp werd steeds dichter en dichter, steeg al hooger en hooger, en verspreidde zich in korten tijd over de zee en de oevers als een sterke nevel: een schouwspel, dat, zooals men zich gemakkelijk kan voorstellen, den visscher ten hoogste verbaasde. Toen de rook geheel uit de vaas was, trok hij weder bijeen en werd een dicht lichaam, dat zich allengskens tot een' geest vormde, twee malen zoo hoog, als de grootste van alle reuzen. Op het gezicht van zulk een monster wilde de visscher ontvluchten, doch hij was zoo verschrikt en ontroerd, dat hij niet van zijne plaats kon.

„Salomo!" riep thans de verschijning met eene sombere stem, „Salomo! groote Koning, genade! Ik weet het,

dat ik mij tegen uw' wil, die Allah's wil was, verzet heb, maar het berouwt mij, dat ik tegen u opstond, en thans wil ik u gehoorzamen!"

Op dezen vreemden uitroep, waarvan de visscher niets begreep, was het, alsof het onweder in de verte antwoord gaf, en de geest zweeg, naar het scheen, vol eerbied.

Nu echter kreeg onze visscher moed, en den geest naderend, zeide hij: „Trotsche geest, hoe spreekt gij toch zoo dwaas? Reeds meer dan duizend jaren zijn na den dood van den beroemden Koning Salomo verloopen, en gij spraakt nog met hem? Verhaal mij toch uwe geschiedenis en waarom gij in deze vaas opgesloten waart?"

Bij deze woorden zag de geest den visscher met nijdige blikken aan, en antwoordde: „Spreek bescheidener met mij! Gij zijt al zeer vermetel, dat gij mij trotsch durft noemen."

„Nu dan," hernam de visscher, „hoe zal ik u anders noemen?"

„Ik zeg u," antwoordde de geest met eene dreigende stem, „spreek op een' meer bescheiden toon tot mij, al weet gij ook vooruit, dat ik u zoo aanstonds dooden moet."

Onze vermetele visscher werd toch eenigszins bang, en hij vroeg thans ongeruster naar de misdaad, die hem des doods schuldig maakte, daar hij hem toch zoo even in vrijheid gesteld had.

De geest stemde in dat alles wel toe, en erkende gaarne, dat hij hem daardoor een' zeer grooten dienst gedaan had, „doch," voegde hij er ten laatste bij, „dit zal mij niet beletten, u te dooden. Uit dankbaarheid voor mijne bevrijding, wil ik u echter nog eene gunst toestaan."

„En waarin bestaat deze?" vroeg de visscher.

„Daarin," zeide de geest, dat gij kiezen moogt, hoe ik u dooden zal."

„Maar waarom wilt ge mij dooden? Waardoor toch heb ik u beleedigd?" vroeg de beangstigde, smeekend. „Wilt gij mij op zulk eene wijze voor het goede beloonen, dat ik u bewezen heb?"

„Ik kan u niet anders behandelen," hernam de geest op een' vasten toon, „en om er u van te overtuigen, zoo hoor mijne geschiedenis. Zij is deze:

„Ik ben een van de afvallige geesten, die het waagden zich tegen den wil van Allah te verzetten, en die zijne Profeten niet wilden vereeren. Alle andere geesten erkenden den grooten Salomo, en onderwierpen zich aan hem. Wij alleen, Sakar en ik, wilden ons niet zoozeer vernederen en een' mensch dienen. Toen gaf Salomo, aan wien Allah het gezag over millioenen menschen, en bij vroomheid eene onbegrijpelijk groote wijsheid geschonken had, zijn' eersten Minister Asaph bevel en volmacht om mij gevangen te nemen.

Deze ging uit en volbracht het bevel des Konings. Trots mijn' woedenden tegenstand voerde hij mij tot voor Salomo's troon, en nauwelijks stond ik daar, of de machtige Koning beval mij nu op vriendelijken, doch niettemin ernstigen en bevelenden toon, mijn verzet op te geven en hem te gehoorzamen.

Stoutmoedig, alsof ik nog een vrij man was, zeide ik hem, dat ik hem, noch Allah ooit wilde gehoorzamen, en dat ik hem nimmer, als mijn' Vorst en Heer hulde bewijzen zou.

Daar nu nòch vriendelijke beden, nòch dreigende woorden instaat waren, mijn' trots te breken, zoo ontstak Koning Salomo in heftigen toorn en veranderde mij door de kunst, die hij van de Chaldeërs geleerd had, in een' kleinen geest, dien hij in deze vaas liet werpen. Vervolgens liet hij ze met eene stop dichtsluiten, en zelf drukte hij op die stop in was zijn zegel, waarop Allah's naam gegriffeld was, af. En dit machtige zegel verijdelde al mijne pogingen om de stop te verwijderen. Hierop stelde hij de vaas in handen van een' der geesten, die hem gehoorzaamden, met bevel om mij in zee te werpen. Dit geschiedde.

Van alle levenden afgescheiden, lag ik daar beneden

op den bodem der zee, stil en rustig, tot een der zeemonsters mij tot een speeltuig verkoos en mij voor zich uitwentelde. Dikwijls hoopte ik, als het monsterachtige dier mij gedurende zijn lomp spel omverwierp, dat het deksel, door de sterke slagen der staartvinnen, er zou afspringen, doch het bleef vast, want Allah's naam stond er als wachter boven op. Toen beloofde ik en zwoer, dat ik hem, die mij, vóór het einde der eerste honderd jaren, uit mijne gevangenis bevrijden wilde, met zijne nakomelingen rijk zou maken. Doch er verliepen honderd jaren en niemand bevrijdde mij. Gedurende de tweede honderd jaren beloofde ik, voor mijn' bevrijder alle schatten der aarde te zullen openen. Deze eed was echter ook te vergeefs; geen gelukkig toeval bracht iemand in mijne nabijheid; niemand zou in het bezit van al die schatten komen, want volgens Allah's vonnis had ik mijne straf nog niet geboet.

Dus begonnen reeds de derde honderd jaren mijner langdurige rust, en ik beloofde nu, mijn' bevrijder tot een' machtigen Koning te zullen maken, zelf, als geest, altijd bij hem te zullen zijn, en hem dagelijks drie wenschen, van welke soort zij ook mochten zijn, te zullen toestaan. Doch mijne wenschen en beloften drongen niet uit mijn' kerker in iemands oor. Slechts Allah en ik alleen wisten van mij en mijne schitterende beloften. De honderd jaren verliepen andermaal, als de beide vorige, en ik bleef in mijn' kerker.

Eindelijk deed ik van verdriet, of veelmeer, van woede, om zoo lang in de gevangenis te zitten, en wel wegens een' beleedigden Koning, den eed, dat ik, wanneer mij soms eene menschenhand mocht bevrijden, mijn' bevrijder zonder medelijden zou dooden, en hem geen andere gunst toestaan, dan dat hij de soort van dood zou mogen kiezen. Daar gij mij nu heden bevrijd hebt, ongelukkige, zoo kies, tot belooning, de wijze waarop ik u dooden zal!"

Zoo sprak de reuzengestalte. De arme visscher was nu zeer bedroefd, toen hij dit hoorde.

„Ik, ongelukkige!" riep hij uit, „dat ik hier kwam, om aan een' ondankbare zulk een' dienst te bewijzen! Meer dan duizend jaren laagt gij hier onder de golven der zee begraven, als een speeltuig voor slangen en hagedissen en afschuwelijke monsters der donkerste diepte. Misschien hadt gij daar nog duizend jaren moeten versmachten, ver van God en de menschen en het schoone zonnelicht, wanneer mijne dagtaak mij niet op het juiste uur naar den lagen oever gevoerd had, om u te redden, eer u een storm of de vloed weder in de diepte voortsleepte, welke geen zinklood peilt. Bedenk dit alles en gij zult uwe onrechtvaardigheid inzien, mij zoo slecht te beloonen. Herroep dien eed, die tegen rede en billijkheid is. Wanneer gij mij grootmoedig het leven schenkt, zoo zal u Allah tegen alle ongevallen, die uw leven bedreigen, beschermen!"

„Neen!" riep de geest brullend uit, zoodat er de oevers van weergalmden, als van het slaan der golven bij een' storm, „uw dood is besloten! Kies slechts, en wel schielijk en beslissend, op welke wijze ik u zal dooden."

De visscher was in den uitersten angst, niet zoo zeer wegens zichzelven, als wel, omdat zijn dood zijne vrouw en kinderen in ellende storten zou. Hij poogde den geest nog eenmaal tot bedaren te brengen, doch daar echter alle gebeden niets hielpen, en de geest niet te verwurwen was, zeide de visscher eindelijk, beslissend en ernstig: „Het is inderdaad zeer zonderling, dat gij volstrekt goed met kwaad vergelden wilt. Het spreekwoord zegt dus naar waarheid: „Wie den onwaardige goed doet, wordt altijd slecht beloond." Ik hield het voor valsch, dewijl ik niet denken of vermoeden kon, dat de menschen, of in het algemeen verstandige wezens, zoo slecht en onbillijk konden handelen, daar ik toch gaarne zoo dankbaar was voor elke mij bewezen weldaad, al ware zij ook nog zoo

klein gegeweest. Helaas! ik bevind thans, dat dit spreekwoord maar al te waar is.

„Laten wij den tijd niet met uwe geleerde onderzoekingen verkwisten," viel hem de geest morrend in de rede. „Al uw gepraat kan mij toch niet van mijn besluit en gegeven woord afbrengen. Maak u slechts tot de reis naar de andere wereld gereed, waar geen visschen meer zijn te vangen, en zeg, op welke wijze ik u zal dooden!"

Alles scheen nu verloren, doch — de nood maakt soms vindingrijk. De visscher bedacht eene list, om misschien daardoor zijn leven uit de handen van den gruwzamen geest te redden. Daarom wendde hij zich nog eens, doch zeer gerust, tot den geest en zeide: „Dewijl ik mijn' dood niet vermijden kan, zoo onderwerp ik mij aan Allah's wil, doch eer ik de soort van dood kies, bezweer ik u bij Allah's grooten naam, die op het zegel van Koning Salomo gegraveerd was, om mij de waarheid te zeggen op eene vraag, die ik u doen wil."

Bij het noemen van Allah's naam sidderde de geest, zoodat elk zijner zenuwen te zamen trok, en het eerst nog zoo trotsche oog werd zachter en bescheidener, en met eene sidderende stem zeide hij tot den visscher, die hem zoo dringend bezworen had: „Vraag mij, wat gij wilt en spoed u! Gij zult de zuivere waarheid van mij hooren."

Na deze plechtige belofte deed de visscher zijne vraag met de volgende woorden: „Ik wilde gaarne weten, of gij, groote geest, werkelijk in deze kleine vaas waart. Kunt gij mij dit bezweren?"

„Ja!" antwoordde de geest, plechtig en langzaam, „ik zweer, dat ik er in was."

„Het is wel een plechtige eed, dien gij daar doet," hernam de visscher. „Ik kan echter niet gelooven, wat gij daar zegt. Gij zoudt in deze koperen vaas, die hier voor ons staat, geweest zijn? In deze vaas ging immers niet eens een uwer voeten? Hoe zou het mogelijk zijn, dat zij uw geheele lichaam bevat heeft? Dat kan ik nimmer gelooven!"

„En echter zweer ik het u nog eens, dat ik er in was, geheel en al, zooals gij mij hier ziet," hernam de geest. „Gelooft gij mij nu nog niet, zelfs na den eed, dien ik u gezworen heb? Ik heb zwaar gezondigd, doch bij het noemen van Allah's naam loog ik nimmer; want ik ben toch geen duivel, en hoop door berouw en boete mijzelven weer gelukkig te maken."

Daar de visscher echter na alle verzekeringen nog scheen te twijfelen aan de waarheid van het gezegde, en er een zichtbaar bewijs van wilde hebben, zoo loste zich opeens het monsterachtige lichaam der verschijning op, verspreidde zich, evenals te voren, als een dichte nevel over de zee en den oever, trok daarop weder te zamen, zweefde naar de geopende vaas en schoot in één' keer met langzame, gelijke beweging naar binnen, tot er van buiten niets meer van te zien was. Nauwelijks was het laatste wolkje naar binnen getrokken, toen eene sombere stem van binnen riep: „Gelooft gij nu, ongeloovige visscher, dat ik ook voorheen in de vaas was, zoo goed, als ik er thans in ben? Gelooft gij mij thans, of houdt gij mij nog voor meineedig?"

Dat was het, wat onze visscher had willen hebben. In plaats van de stem, die uit de vaas riep, antwoord te geven, nam hij het zware deksel met den wonderdadigen naam, en verzegelde en sloot schielijk de vaas.

„Nu," riep hij lachend uit, „Heer geest, is het blaadje omgekeerd! Smeek gij thans om genade, zooals ik daar straks smeekte! Kies gij thans een' dood, zooals ik er een' moest kiezen. Doch neen, het is beter, dat ik u op dezelfde plaats weder in zee werp, waar ik u in mijn net ophaalde. Al verlies ik het bedrag mijner vangst, zoo raak ik toch te gelijker tijd een' gevaarlijken gast kwijt. Allah zal voor mij en mijn huisgezin ook heden wel zorgen, wanneer ik u, ondankbare, weder in uwe vorige duisternis in de diepte doe verdwijnen. Naderhand wil ik eene hut aan dezen oever bouwen, en er in gaan wonen, om alle visschers, die hier hunne netten uitwerpen, te waar-

schuwen, dat zij zich wachten zulk een' booswicht weder op te visschen, die den boozen eed gedaan heeft om zijn' vriendelijken bevrijder te dooden."

Bij deze hoonende woorden wendde de bedrogen woedende geest al zijne krachten aan, om het deksel te doen springen en uit de vaas te komen. Doch het was hem niet mogelijk! Het zegel van Koning Salomo belette het hem en brak zijne macht door het enkele woordje, dat het bevatte. Daar hij zich dus in de macht des visschers zag, hield hij het raadzaam, voor het tegenwoordige ten minste, zijne grimmigheid te verbergen en het liever door gebeden en goede woorden te beproeven.

„Waarde visscher," begon hij dus op een' vleienden toon, „doe toch niet, wat gij zoo even gezegd hebt. Zeker, het brengt u geen winst aan, en gij hebt niet noodig het te doen. Want alles, wat ik u gezegd en gedaan heb, was slechts scherts, en gij moet de zaak niet zoo ernstig opvatten. Laat mij slechts weder vrij, en gij zult zeker zien, dat ik mijn' weldoener koninklijk beloon!"

„O, lieve vriend," hernam de visscher spottend, „dat is een heel ander liedje dan zoo even, dat gij nu zingt! Ik heb evenwel geen plan om mij er door te laten beetnemen! Gij moet weer de diepte in en op den bodem der zee! Wanneer gij eenmaal zoo lang er in gewoond hebt, als gij mij verhaald hebt, dan moogt gij ook tot den dag des oordeels er in rusten, en daar afwachten, wat er verder over u beschikt is. Ik heb u gesmeekt, mij het leven niet te benemen, en gij verwierpt mijne billijke smeekingen, ofschoon ik u eene weldaad had bewezen. Het was uw voornemen om goed met kwaad te vergelden, en op mijne beurt vergeld ik gelijk met gelijk! Dus, de zee in!"

De wijze waarop de visscher deze woorden sprak, overtuigde den geest, dat er gemeend werd, wat men zeide, doch daar hij toch graag bevrijd wilde worden, hield hij niet op met te bidden en te smeeken hem te bevrijden.

De visscher was evenwel met dien gevaarlijken geest op zijne hoede, en bleef bij zijn besluit om de goed gesloten vaas met alles, wat er in was, weer in zee te werpen. Hij legde de vaas op den grond neder en begon ze met den voet naar het water te rollen.

Zoodra de geest nu zag, dat het den visscher ernst was om de vaas weer in zee te werpen, smeekte hij nog eens, dat men toch niet zoo wreedaardig met hem handelen zou, en hij gaf den visscher te bedenken, hoe onedel toch de wraak en hoe schoon het daarentegen was, om kwaad met goed te vergelden, en hoe de wraak nimmer gelukkig maakte. Tot bewijs van dit alles, wilde hij hem zeer vele en schoone geschiedenissen en sprookjes verhalen, die hem zeker behagen zouden, doch dit alles kon den visscher niet tot verandering van zijn plan bewegen.

„Neen," zeide hij, „en al wildet gij mij duizend sprookjes verhalen, het een al schooner dan het andere, ik laat er u niet uit. Ik praat reeds te veel en te lang met u. Weg met u in de donkere diepte, bij de monsters, waartoe gij behoort."

„Slechts nog één woord, visscher, vriend!" riep de geest. „Hoor eerst nog mijn' laatsten voorslag. Ik beloof u geen leed te zullen doen, en alles te vergeten, wat gij mij gedaan hebt. Integendeel zal ik u een middel toonen, om zeer rijk te worden."

Niets had den visscher tot hiertoe kunnen treffen, doch de hoop van zich en de zijnen van de drukkende armoede te bevrijden, ontwapende opeens zijn' toorn.

„Dat laat zich hooren," zeide hij, „wanneer men zich slechts op uw woord kon verlaten. Zweer mij dus eerst bij Allah's naam, dat gij, hetgeen gij zegt, getrouwelijk zult nakomen en vervullen, zoo zal ik de vaas openen."

De geest deed het, en terstond nam de visscher het deksel van de vaas. Opeens verhief zich weder een rook, en, nadat de geest weder zijne vorige gedaante aangenomen had, was het eerste, wat hij deed, dat hij met zijn' voet de vaas in zee schopte.

Deze daad verschrikte onzen visscher, die nu reeds geloofde, dat de geest niet van plan was om zijne belofte te houden. Sidderend en bevend stond hij daar, reeds over zijne onvoorzichtigheid en lichtgeloovigheid berouw hebbende, en er het vreeselijke loon uit de handen van den vertoornden geest voor verwachtende. Deze echter lachte over de vrees van den visscher en riep hem toe: „Neen, visscher, wees goedsmoeds! Niet om mij aan u te wreken, schopte ik de gevaarlijke en mij hatelijke vaas in zee. Ik wilde haar onschadelijk voor mij maken en tevens zien, of gij er u niet over zoudt verontrusten. Wat ik u bij Allah's heiligen naam gezworen heb, zal ik ook getrouw houden. Om u daarvan te overtuigen, zoo neem uw net op en volg mij!"

Terwijl hij dit zeide, werd zijn gelaat opgeruimd en vriendelijk. Daarop ging hij langzaam voor den visscher uit, die, met zijn net beladen, hem echter nog niet geheel zonder wantrouwen, volgde. Zij gingen de stad voorbij, waar nog alles in zoete rust verzonken lag. Langzaam en met vaste schreden beklom de geest een' hoogen berg, en de visscher bleef hem volgen. Na den top bereikt te hebben, daalden beiden aan de andere zijde naar beneden en zoo kwamen ze in eene groote vlakte, waar tusschen vier bekoorlijk begroeide heuvels een vijver lag.

Toen zij aan den oever van den vijver gekomen waren, zeide de geest tot den visscher: „Werp uw net uit en visch!"

De visscher gehoorzaamde gaarne, want hij twijfelde er niet aan, of hij iets zou vangen, daar het in den vijver van visschen wemelde, doch toen hij wilde zien, van welke soort zij toch eigenlijk waren, bemerkte hij, tot zijne groote verbazing, dat er van vier verschillende kleuren waren, namelijk witte, roode, blauwe en gele. Nimmer had hij voorheen dergelijke visschen gezien, doch het vreemde van de zaak belette hem niet om zijn net uit te werpen, en toen hij het op bevel van den geest

ophaalde, zag hij vier visschen in den kuil van zijn net spartelen. Van iedere kleur had hij er een. Vol verbazing bekeek onze visscher deze vier geschubde, prachtige waterbewoners, en hij begon al de bereking te maken, hoeveel deze dieren hem zouden opbrengen, was het al niet om de fijnheid van smaak, dan toch zeker om de prachtige kleuren. Het waren echte Paradijs-visschen! Wie ze zag, zou ze hem willen afkoopen, en dan kon hij er voor vragen, wat hij wilde.

Nog in het beschouwen van zijne wonderbare, schoone vangst verloren, kwam de geest bij hem en zeide: „Neem nu deze visschen mede naar de stad, en breng ze aan uw' Sultan. Hij zal er u meer geld voor geven, dan gij ooit in uwe beurs gehad hebt. Gij kunt alle dagen komen, om in dezen vijver te visschen. Doch ik raad u vriendelijk, om uw net iederen dag slechts éénmaal uit te werpen, anders zou het u slecht gaan. Neem u dus in acht! Wanneer gij echter mijn' raad volgt, zult gij gewis nimmer de rijkste inkomsten missen; want men zal u altijd gaarne meer voor de visschen geven, dan gij voor u en de uwen, gedurende uw' ganschen levenstijd, noodig hebt. Zoo beloont Abidalech zijn' bevrijder!"

Terwijl hij dit zeide, stampte hij met den voet op den grond, zoodat deze wijd en zijd beefde, zich onder den geest opende, hem er in opnam en zich daarop, terwijl er vlammen uit de opening kwamen en een dikke rook er uit opsteeg, krakend weder sloot.

Daar stond de visscher nu alleen en verbaasd over de vele wonderbare zaken, die hij dezen nacht beleefd had. Hij zou alles voor een' droom gehouden hebben, wanneer hem niet de in het net spartelende visschen voor de waarheid van het gansche voorval gewaarborgd hadden. Ernstig dacht hij nog over zijn zonderling geluk na, en besloot om den raad en de waarschuwing van den geest in alles te volgen, daarom pakte hij ook thans zijn net bijeen, bracht de visschen in verzekerde bewaring en ging

vergenoegd terug, vol gedachten over zijn avontuur, en onbekommerd over de vele andere visschen, die hem uit den vijver schenen te lokken, om zijn net nog eens uit te werpen.

Zoo kwam hij gelukkig met zijne vangst in de stad en ging regelrecht naar het paleis van den Sultan, om hem de visschen te brengen. De Sultan, die zeldzaamheden der natuur beminde, had aan zijne wachten en bedienden bevel gegeven, om iedereen, die hem iets schoons of merkwaardigs wilde brengen, bij zich toe te laten, al ware hij ook de armste boer. Daarom bracht men onzen visscher met zijne vier zeldzame en nog nimmer geziene visschen terstond voor den Vorst. Deze was niet weinig verbaasd over hunne schoonheid en gedaante, en verzekerde, dat hij nog nimmer zulke gezien, noch er van gehoord had. Hij nam ze één voor één in de hand, en beschouwde ze opmerkzaam. Nadat hij er zijne oogen lang genoeg op gevestigd had, zeide hij tot zijn' eersten Vizier: „Neem deze visschen en breng ze naar de bekwaamste keukenmeid, die de Grieksche Keizer mij gezonden heeft. Ik wil toch zien, of zij even goed smaken, als zij er uitzien, dan of ook hier weder de schijn bedriegt, en zij slechts van buiten schoon zijn, doch van binnen niets deugen."

De Vizier bracht ze zelf naar de keukenmeid, stelde ze haar ter hand, en zeide: „Hier hebt gij vier visschen, die men zoo even aan den Sultan gebracht heeft. Hij gebiedt u, ze voor hem toe te bereiden."

Na dit bevel keerde hij tot den Sultan, zijn' Heer, terug, die hem nu beval, om den armen visscher vierhonderd goudstukken te geven. Oogenblikkelijk gehoorzaamde de Vizier en bracht den man het geld in eene fraaie beurs, die hij er nog daarenboven, als een geschenk, bijvoegde.

Hierop ging de Sultan in zijn kabinet en de Vizier bracht den visscher weder weg. Deze, die nog nimmer zooveel geld opeens bezeten had, begreep nauwelijks de grootte van zijn geluk en vertrouwde zijn oogen niet, toen

hij te huis kwam, en voor zijn angstig op hem wachtend huisgezin het geld uit de beurs schudde. Verheugd en juichend staarden zijne kinderen de prachtige stukken aan. De Moeder was echter angstig te moede, dewijl zij nog niet begrijpen kon, hoe haar man plotseling zooveel geld had kunnen verkrijgen, daar hem toch zelfs de beste vangst niet zooveel had kunnen opbrengen. Zij vreesde, dat hem de liefde voor de zijnen tot onrecht omtrent anderen verleid had, en reeds kwamen haar tranen van angst in de oogen, toen haar man, die hare bezorgdheid bemerkte, haar, door het verhaal van zijn avontuur, troostte, zoodat die tranen in vreugdetranen veranderden. Toen knielden zij allen in vroom gevoel om den disch, ten einde den Allerhoogste in gemeenschappelijk gebed, dank, lof en prijs toe te brengen. Er bleef geen oog droog; in het midden der arme hut glinsterde helder, als eene offervlam, het geld, door de schitterende morgenzon beschenen, welker eerste stralen eerst nu in de nederige hut drongen, en aan de vrome menschen, als het ware, een' hemelschen groet op hunne dankzegging brachten.

De visscher wendde het geld goed aan, tot bestwil van zijn huisgezin, zoodat zij aangenaam leven konden. Hij liet zijn' kinderen dadelijk beter onderwijs geven, opdat zij iets leerden en zich niet op het geld van hun' Vader verlieten. Dus toonde hij zich in alle dingen het geluk waardig, dat hem zoo onverwachts geschonken was.

Doch laat ons thans zien, wat er van de zonderlinge, schoone visschen werd, die wij in handen van de keukenmeid des Sultans lieten. Ook deze had nooit zulke visschen gezien, noch toebereid, en had ze liever levend in den vijver van den slottuin gezien, dan in de pan met ziedende olie. Doch het bevel van den Vorst liet geen verandering toe; zij moest de fraaie diertjes dooden. Nadat zij dit gedaan en ze schoongemaakt had, deed zij ze in de pan met olie over het vuur, dewijl de Sultan de visschen liever gebakken dan gekookt at. Nadat de keuken-

meid geloofde, dat zij aan den eenen kant genoeg gebraden waren, keerde zij ze om. Doch, welk een wonder! Nauwelijks waren zij omgekeerd, of de muur van de keuken opende zich, en er kwam eene jonge vrouw van schitterende schoonheid en majestueuse, hooge gestalte uit. Zij was in gebloemd atlas gekleed en droeg gouden oorversierselen, waarin groote diamanten schitterden. Om den hals had zij een snoer van de kostbaarste parelen en om de polsen gouden armbanden, die met de zeldzaamste edelgesteenten bezet waren. Een haarwrong van prachtig gedreven fijn goud hield hare lange, zijdeachtige haren, die als een mantel over haar' rug hingen, aan de voorzijde bij elkander, en in de rechterhand hield zij een' elpenbeenen tooverstaf.

Vol waardigheid ging ze nu naar de pan, waarin de visschen lagen te bakken, en met achting en ontzag trad de keukenmeid, die van verbazing eigenlijk niet wist, wat ze deed, achteruit.

De jonge vrouw deed, alsof ze de keukenmeid niet zag, raakte een der visschen met haar' tooverstaf aan, en zeide op een' toon, die klonk als eene zachte, liefelijke muziek uit de verte:

„Visch, visch, ik zeg u, visch,
Doe, wat te doen, bevolen is!"

De aangeraakte visch deed echter niets anders dan wat iedere visch doet, die in de pan ligt om gebakken te worden, dat wil zeggen: hij krulde zich slechts een weinig om.

Nu raakte zij met haar' staf beurtelings elk der vier visschen aan en herhaalde toen, doch op minder vriendelijken toon:

„Visch, visch, ik zeg u, visch,
Doe, wat te doen, bevolen is!"

Thans lichtten alle vier de visschen hunne koppen op en in koor riepen ze heel duidelijk:

„Als gij eens goed gaat reek'nen, ja,
Dan reek'nen we alle vier ook na.
Als ge eerlijk uwe schuld voldoet,
Voldoen we de onze ook even goed.
Zoo ge ons verlaat met vlugge schreden,
Dan zijn wij baas en heel tevreden!"

Toen de visschen deze woorden gesproken, of beter gezegd, gezongen hadden, lieten zij zich weer in de ziedende olie neervallen om ook aan den anderen kant gebakken te worden.

De jonge vrouw, die zeker een heel ander antwoord verwacht had, werd boos. Ze greep de pan bij den steel, keerde haar om, en liet de visschen in het vuur en de asch vallen, waarna zij, zonder naar de visschen om te zien en zonder nog een woord te spreken, weer door de muur-opening verdween, en pas was zij er door, of de opening sloot zich en de muur was, als een oogenblik geleden. Er was niets aan te zien.

De keukenmeid kon gedurende een' langen tijd niet van hare verbazing bekomen; maar ondertusschen moest zij er toch aan denken, om de omgeworpen visschen weder op te nemen en volgens den wil van den Sultan, toe te bereiden. Doch zij waren in het vuur en de asch gevallen, en zoo vuil geworden en aangebrand, dat zij ze onmogelijk den Sultan kon voorzetten. Men stelle zich de verlegenheid en den schrik der vrouw voor. De visschen, die de Sultan zoo duur betaald had, en welke hem zoozeer aan het hart gingen, waren thans bedorven! Wat zou zij tot hare verontschuldiging bijbrengen? Niemand zou haar immers gelooven, al verhaalde zij alles, zooals het gebeurd was! Het zal wel niemand bevreemden, dat ze zich in een' hoek van de keuken liet neervallen, en luid begon te weenen.

Daar trad plotseling de Vizier in de keuken om te vragen, of de visschen, volgens den wil van den Sultan, toebereid waren, maar inplaats van een bevestigend antwoord te geven, toonde de keukenmeid, die door haar weenen zelfs geen woord kon uitbrengen, hem de verbrande, koolzwart geworden visschen.

Ontsteld vroeg de Vizier naar de oorzaak van dit ongeluk, daar hij niet gelooven kon, dat nalatigheid van den kant der keukenmeid daarvan de schuld was, naardien deze altijd zoo nauwkeurig en goed het opzicht over zijne keuken gehad had, en nog nimmer eenig gerecht bedorven had. Hij stelde haar dus gerust en beval haar, dat zij hem de waarheid van de gansche zaak zou verhalen, wat ze dan ook deed.

Men kan gemakkelijk denken, dat hij ook niet weinig over het wonderbare voorval verbaasd was; maar hij vond het echter niet raadzaam, het thans aan den Sultan mede te deelen. Hij besloot liever, hem er niets van te zeggen, doch hij vond eene verontschuldiging, waarom de visschen heden niet konden toebereid worden, en deze stelde den Sultan ook werkelijk tevreden. Ondertusschen zond hij terstond in het geheim een' bediende naar den visscher, met bevel om dezen voor hem te brengen. Toen de visscher kwam, begeerde de Vizier vier andere visschen, van dezelfde soort als de vorige.

Dit was den visscher heden niet mogelijk, dewijl hij aan de waarschuwing van den geest dacht. Daarom verontschuldigde hij zich met de lengte van den weg, waartoe de tegenwoordige dag te kort was, doch beloofde, dat hij het gevraagde den volgenden dag vroegtijdig zou brengen. De Vizier was met dit antwoord tevreden, doch hij liet den visscher niet heengaan, zonder hem nogmaals op het gemoed gedrukt te hebben, zorg te dragen, dat de visschen er zijn zouden, en wel zoo vroeg mogelijk op den dag.

De visscher, die hoopte, dat de geest hem niet bedrogen zou hebben, verliet, vroeg in den nanacht met zijn net het huis, en begaf zich naar den vijver, dien hij vóór het opkomen der zon bereikte, en hem in denzelfden toestand vond, als op den vorigen dag.

Hij haastte zich nu zijn net uit te werpen, en toen hij het na een poosje weer ophaalde, vond hij er vier visschen in van dezelfde grootte, en ook in de vier verschillende kleuren van den vorigen dag.

Zeer tevreden met zijne vangst keerde hij met een verheugd gemoed, zoo snel hij kon, naar de stad terug, en hij bereikte deze toen de zon gereed was om boven de kimmen te rijzen.

„Na gedaan werk is het goed rusten," mompelde hij. „Ik zal ze maar aanstonds bij den Vizier brengen, dan heeft deze ze vroeg genoeg en hij zal tevreden zijn!"

Hij had zich niet vergist, want de Vizier was zoo tevreden met de visschen, dat hij den visscher met eene zeer rijke belooning liet vertrekken.

Zoodra de visscher, bijna jubelend over zijn geluk, heengegaan was, stond de Vizier op en bracht zelf de visschen in de keuken, om in persoon tegenwoordig te zijn, als soms weer de gebeurtenissen van den vorigen dag plaats grepen.

De keukenmeid nam de visschen, maakte ze schoon en legde ze toen alle vier in de pan om gebakken te worden, en toen ze aan den eenen kant gebakken waren, en de keukenmeid begon met ze om te keeren, ten einde ze ook aan den anderen kant eene beurt te geven, opende zich andermaal, tot groote verbazing van den Vizier, de muur, en de jonge vrouw trad, doch nog veel rijker gekleed dan den vorigen dag, opnieuw te voorschijn. Sloeg ze gisteren geen acht op de tegenwoordigheid van de keukenmeid, nu deed ze, alsof ze den Vizier evenmin, als de meid, zag. Geen enkel oogenblik zelfs dacht ze er aan, zich het schoone gelaat met den sluier te bedekken. Kalm en met vasten tred kwam ze tot bij het vuur, waarboven de pan stond en deed en zeide alles weer, zooals de keukenmeid dat den vorigen morgen gezien en gehoord had.

Ook de visschen krulden zich op dezelfde manier in de olie om en zeiden dezelfde woorden, als den vorigen dag. Wat de keukemeid hem verteld had zag de Vizier

hier in alles bevestigd. Alleen kwam het hem voor, dat de dienstbare niet juist geweest was in de beschrijving van de gestalte, de schoonheid en de kleeding der jonge vrouw, doch hij begreep dat wel, want dat alles ging elke nauwkeurige beschrijving zoo goed als geheel te boven.

„Neen, neen, dat moet de Sultan weten," riep hij uit zoodra de visschen in de asch lagen te spartelen en de jonge vrouw weder verdwenen was. „Deze zaak is te wonderbaar om ze voor hem te verzwijgen!"

Hij verliet nu met spoed de keuken en geheel in strijd met de waardigheid van een' Groot-vizier, die deftig voortschrijden moet, holde hij naar het vertrek, waarin de Sultan hem wachtte om met hem over regeeringszaken te spreken.

Dat dit nu niet plaats had, is duidelijk, en niet zoodra had de Vizier zijn' Heer alles medegedeeld, of hij hoorde zich het bevel geven: „Ga terstond naar den visscher en breng hem hier. Ik wil nogmaals van die visschen hebben om er zelf eene proef mede te nemen, en ook wil ik van hem weten, waar ergens hij zijne netten uitwerpt om visschen te vangen, zoo zeldzaam en wondervol als deze."

De Vizier, die er belang bij had, den Sultan van de vreemde verschijning te overtuigen, repte zich, wat hij kon, en zoo kwam het, dat hij in ongelooflijk korten tijd met den visscher voor den Sultan stond.

„Zeg mij, visscher," dus begon op gejaagden toon de Sultan, toen de begroetingen afgeloopen waren, „kunt ge mij terstond weer vier zulke vreemde visschen brengen, als gij ons nu al tweemaal bezorgd hebt?"

Onze visscher, die nogal wakker uitgevallen was en dacht: „Als ik zoo gauw „ja" zeg, dan zal de Sultan de belooning zeker veel kleiner maken," zeide nu, dat hij hoopte aan het verlangen van den Sultan te zullen kunnen voldoen, doch dat hij niet beloven kon, hem nog heden die visschen te bezorgen, en hem dus drie dagen uitstel verzocht.

Door gebeurtenissen, zoo wonderdadig en zeldzaam en zoo vroeg in den morgen, geheel uit zijn gewone doen gebracht, vergat de Sultan toen hij dat uitstel van drie dagen gegeven had, den visscher te vragen, waar ergens hij in zijne netten zulk eene buitengewoon vreemde vangst had, en de man was de straat reeds op, toen het hem te binnenschoot, dat hij ook dit van den visscher had willen weten. Hij troostte er zich echter mede, dat hij het hem vragen kon, als hij de vier visschen bracht.

Denkende aan het bevel van den geest om niet meer dan één keer per dag zijn net in dien vijver uit te werpen, ging de visscher pas na middernacht naar den vijver, en zie, het geluk was hem gunstig; want in den eersten trek ving hij weer vier visschen van verschillende gedaante en kleur. Hij spoedde er zich terstond mede naar den Sultan, die zich des te meer verheugde, dewijl hij ze niet zoo schielijk en spoedig verwacht had, en andermaal ging de verheugde visscher met vierhonderd goudstukken naar huis.

De Sultan liet nu de visschen, met alles, wat tot hunne toebereiding noodig was, in zijn kabinet brengen. Hierop sloot hij zich op met zijn' Vizier, die de visschen toebereidde en ze daarop in eene pan op het vuur zette. Toen zij aan éénen kant gebakken waren, keerde hij ze om. Opeens ging de muur van het kabinet vaneen; doch inplaats van de jonge vrouw kwam er een zwarte man te voorschijn. Hij droeg een' groven slavenkiel van wit lijnwaad, en had een' dikken, groenen stok in de hand. Hij naderde met trotsche gebaren en een' snellen gang het vuur, raakte met zijn stok een' der visschen aan en riep met eene stem, die de wanden van het vertrek deed schudden:

„Visch, visch, ik zeg u, visch,
Doe, wat te doen, bevolen is!"

In bange verwachting en sidderend over al hunne leden hoorden de Sultan en de Vizier deze verschrikkelijke

stem en bleven vol angst den verderen afloop aanzien.

De visschen deden evenwel niets anders dan zich in de pan omkrullen, en toen raakte de zwarte alle vier de visschen aan, om dan bulderend te roepen:

„Visch, visch, ik zeg u, visch,
Doe, wat te doen, bevolen is!"

Nu hieven de vier visschen hunne koppen op en schreeuwden in koor:

„Als gij eens goed gaat reek'nen, ja,
Dan reek'nen we alle vier ook na.
Als ge eerlijk uwe schuld voldoet,
Voldoen we de onze ook even goed,
En zoo ge ontvliedt met vlugge schreden,
Dan zijn wij baas en heel tevreden!"

Daarop legden zij zich weder rustig in de ziedende olie neder. De Zwarte lachte luidkeels, stortte de pan in het midden van het kabinet om en veranderde de visschen in kolen. Daarop ging hij met woeste gebaren door de opening in den muur, welke zich terstond weder achter hem sloot en in den vorigen toestand kwam.

Stom van verbazing zag de Sultan den Vizier aan en wreef zich de oogen, om te zien, of hij soms ook droomde. Daar het hem echter elk oogenblik duidelijker en helderder werd, dat het gebeurde inderdaad werkelijkheid geweest was, zeide hij tot den Vizier: „Na al het wonderlijke wat ik thans gezien en vernomen heb, is het mij niet mogelijk, gerust te blijven. Zonder twijfel moet er iets buitengewoons tot grond dezer zonderlinge verschijningen liggen. Ik moet er mij opheldering over verschaffen, het koste wat het wil."

Hij liet den visscher halen en zeide tot hem: „De visschen, die gij gebracht hebt, veroorzaken ons veel onrust. Zeg ons daarom, voor alles oprecht en onbewimpeld, waar gij ze gevangen hebt."

Toen werd de arme visscher zeer bedroefd en ontroerd;

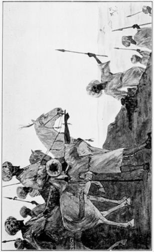

VÓÓR HEN STREKTE ZICH EENE GROOTE VLAKTE UIT. BLADZ. 213.

zijn vertrouwen op de betuiging en de belofte van den geest begon te wankelen. Doch hij wilde zich niet door eene leugen uit de zaak redden, en zeide oprecht, dat hij de zonderlinge visschen in een' vijver tusschen vier heuvels aan genen kant van den berg, dien men uit de vensters van het slot zag, gevangen had.

„Kent gij dezen vijver?" vroeg vol verbazing de Sultan aan den Vizier.

„Neen, Sire," antwoordde deze, „ik vond nimmer een' vijver in die streek, noch hoorde er ooit van spreken, en evenwel zijn er zestig jaren verloopen, sedert ik hier woon."

„Nu," zeide de Sultan, „wij kunnen de waarheid weldra en heel gemakkelijk op het spoor komen. Hoe ver zijn wij hier van den vijver, visscher?"

„Niet verder dan twee uren gaans, Heer," gaf de visscher ten antwoord, en zoodra deze dit gezegd had, gaf de Sultan aan zijne bedienden bevel de paarden te zadelen en met hem een' tocht buiten de stad te maken. Dit bevel werd terstond volbracht en geen half uur later was de Sultan met zijn' Vizier en een groot gevolg op pad. De visscher was hun wegwijzer.

Stil en zonder veel te spreken reed het talrijke gezelschap den berg op; geen der bedienden wist waarheen de weg ging. Toen zij eindelijk aan den anderen kant van den berg kwamen, alwaar men zou nederdalen, keken allen vreemd op, want vóór hen strekte zich eene groote, vlakte uit, welke geen van allen te voren hier bemerkt of vermoed had. Zij reden in het dal en door de schoone, met bloemen prijkende weiden, door welke een breede zandweg liep. Rechts en links stonden, in schoone afwisseling, palm- en oranjeboomen, vol met geurige vruchten en bloesems. Eindelijk kwamen zij bij den vijver, dien zij werkelijk tusschen vier heuvels vonden, geheel zooals de visscher hem beschreven had. Zijn water was zoo helder, dat men tot op den grond zien kon. De Sultan

bemerkte er zeer duidelijk de visschen in, welke geheel en al op die geleken, door den visscher in het paleis gebracht. Nadat hij alles eenigen tijd met bewondering beschouwd had, vroeg hij aan zijne Emirs en al zijne Hovelingen, hoe het mogelijk was, dat zij dezen vijver nog nimmer gezien hadden, daar hij toch zoo nabij de stad was. Zij verzekerden hem echter allen, zoowel als aan den Groot-Vizier, dat zij nimmer van zulk een' vijver in deze streek gehoord hadden.

„Welnu dan," zeide de Sultan, „daar gij allen zegt, dat gij nimmer iets daarvan gehoord hebt, en ik over deze zonderlinge verschijning even zoo verbaasd ben, als gij, zoo ben ik vast besloten, niet in mijn paleis terug te keeren, vóór ik weet, hoe deze vijver hier zoo plotseling ontstaan is, en waarom er slechts visschen van die vier kleuren in zijn."

Nadat hij dit gezegd had, beval hij, dat men een legerkamp zou opslaan, en, volgens die bevelen, waren spoedig tal van tenten in de schoone omgeving van de vijver-oevers opgeslagen.

Zoolang het nog dag bleef, deed de Vorst met eenigen zijner vertrouwelingen eene wandeling om de bloeiende oevers van het kleine meer, en vermaakte zich met het vroolijke spel der fraai gekleurde visschen in het heldere water, en met den geur en de schoonheid der bloemen, die in het rond bloeiden. Het overige gevolg verspreidde zich, gedeeltelijk om vruchten voor het avondmaal van den Sultan op te zoeken, gedeeltelijk om in de schaduw der boomen uit te rusten, en zich aan het overvloedig gevonden ooft, dat ze nog nooit geproefd hadden, te verkwikken, om daarna met elkander te spreken over het tooverland waarin ze zoo opeens verplaatst waren, en dat geen hunner, al was hij nog zoo oud, ooit gezien had.

Toen nu de nacht aanbrak, begaf de Sultan zich in zijne tent, sprak in het geheim met zijn' Vizier en zeide hem: „Ik gevoel eene zonderlinge onrust in mijn' geest.

De vijver op deze plaats, waar voorheen niemand er een' bemerkte, — de Zwarte, die ons in mijne kamer verscheen, — de zonderlinge visschen, die wij hebben hooren spreken, — dit alles prikkelt mijne nieuwsgierigheid zoozeer, dat ik het verlangen, om haar te bevredigen, niet wederstaan kan. Ik denk dus thans op een plan, dat ik volstrekt wil ten uitvoer brengen. Ik zal mij met dit oogmerk en heel alleen van u en dit leger verwijderen, doch ik beveel u, mijne afwezigheid geheim te houden. Blijf in mijne tent, en morgen vroeg, wanneer mijne Emirs en Hovelingen zullen komen, zoo zend hen terug en zeg hun, dat ik eene kleine onpasselijkheid gevoel en alleen wil zijn. En zeg hun dit ook de volgende dagen tot ik terugkom."

De Groot-Vizier wendde verscheidene redenen aan, om den Sultan van zijn besluit af te brengen, doch al zijne welsprekendheid hielp niets, de Vorst bleef bij zijn besluit en maakte zich gereed, om het ten uitvoer te brengen. Hij kleedde zich, opdat niemand in hem een' Vorst zou herkennen, als een gewoon burger van zijn Rijk, wapende zich met eene sabel, en zoodra hij zag, dat in zijn leger alles in rust was, vertrok hij, zonder door iemand vergezeld te worden.

Hij richtte zijn' weg naar een' der vier heuvels, dien hij met weinig moeite beklom. Hij vond den weg naar beneden nog gemakkelijker, en toen hij in de vlakte was, ging hij naar het Oosten voort. Nu zag hij een groot gebouw voor zich, en hij verheugde zich, in de hoop, dat zijne nieuwsgierigheid hier zou bevredigd worden. Toen hij nader kwam, bemerkte hij, dat het een prachtig paleis was, of liever een zeer sterk slot, van fraai zwart geslepen marmer, welks dak van de fijnste stralen, als die der zon, gelijk het schoonste spiegelglas, schitterde en blonk. Vol vreugde, dat hij zoo schielijk iets gevonden had, wat zijn ontdekkingstocht meer dan beloonde, bleef hij aan de hoofdzijde van het slot staan en beschouwde het met veel opmerkzaamheid.

Hierop ging hij naar de voorpoort, die twee vleugeldeuren had, waarvan er eene openstond. Hoewel de ingang vrij was, hield hij het echter voor raadzaam om eerst aan te kloppen, voor hij binnentrad. Hij klopte eenmaal vrij zacht, en wachtte eenigen tijd. Toen hij echter zag, dat niemand kwam, meende hij, dat men hem niet gehoord had en klopte ten tweede male wat luider, doch ook nu hoorde of zag hij niemand. Hij klopte ten derden male en nog vertoonde zich niemand. Dit verwonderde hem zeer; want hij kon niet gelooven, dat een zoo goed onderhouden slot onbewoond was.

„Is er niemand hier," zeide hij eindelijk tot zichzelven, „dan heb ik niets te vreezen; en wanneer er iemand is, welnu, dan weet ik mij te verdedigen."

Kortom, hij ging getroost en moedig naar binnen. Onder de poort riep hij nog eens: „Is er niemand hier, om een' voorbijreizenden vreemdeling te ontvangen en op te nemen, die om een weinig verversching smeekt?"

Hij herhaalde het twee- of driemalen, doch hoewel hij zoo luid riep, dat zijne stem door al de gangen van het paleis weergalmde, antwoordde hem toch niemand. Deze stilte vermeerderde zijne verbazing. Hij ging nu verder en kwam in een' zeer ruimen hof, waar hij weder rondzag, of hij niemand kon ontdekken; doch er was geen levend schepsel te zien. Toen waagde de moedige Vorst om het huis binnen te gaan. Hier vond hij prachtige, ruime zalen met zijden voettapijten belegd. De fraai versierde zolderingen werden door albasten zuilen gedragen. De sofa's en rustbanken waren rondom aan al de wanden der zaal met de rijkste stoffen overtrokken, en lange, zware goud- en zilverfranjes versierden de prachtige, Indische weefsels, die de doorgangen afsloten.

Dit alles scheen echter nog niets anders te zijn dan eene verzameling van wachtvertrekken, want nu hij alweer een gordijn terzijde sloeg, trad hij in eene zaal van verblindende pracht en buitengewone grootte. De wanden waren

van het schoonste spiegelglas, en in het midden stond een groot, vierhoekig bekken, met een' leeuw van massief goud aan iederen hoek. Deze vier leeuwen bliezen water uit hunne muilen, dat onder het nedervallen diamanten en paarlen vormde. Wat echter de pracht nog meer verhoogde, was een waterstraal, die uit het midden van het bekken opsteeg, bijna tot aan de zoldering, die op Arabische wijze met allerlei schoone figuren beschilderd was.

Twee groote openingen, ook met kostbare gordijnen van zeldzame schoonheid en doorzichtigheid afgesloten, voerden in de vrije lucht. Het gansche slot was aan drie zijden door een' tuin omringd, welke door bloemperken, vijvers, springende fonteinen, wandelboschjes, en duizend andere sieraden op de schitterendste wijze verfraaid werd. Daarenboven vervulden nog tallooze scharen van vogelen de lucht met hunne welluidende zangen. Een groot net van groene zijde, dat over den tuin en het paleis uitgespannen was, verhinderde hen om weg te vliegen.

De Sultan ging langen tijd uit de eene kamer in de andere en vond alles het eene al prachtiger dan het andere. Toen hij van al het rondgaan moede werd, zette hij zich neder in een open vertrek, dat het uitzicht had op den tuin, en dacht over alles na, wat hij gezien had en nog zag. Opeens hoorde hij eene klagende stem, die in een luid jammergeschreeuw overging. Hij luisterde opmerkzaam en hoorde weldra duidelijk de treurige woorden: „Gruwzaam noodlot, dat mij geen langer geluk toestond, en mij tot den ongelukkigsten der stervelingen gemaakt heeft, houd eindelijk op, mij te vervolgen en te kwellen, en maak een einde aan mijne smarten door een' plotselingen dood. Ach! is het mogelijk, dat ik nog leef, na al de folteringen, die ik heb doorstaan?"

Na deze woorden ging de stem in een zacht steunen en kermen over. Door deze klachten getroffen, stond de Sultan op, en ging aan den kant, vanwaar hij de stem gehoord had. Toen hij aan den ingang van eene groote zaal kwam,

hoorde hij het jammeren duidelijker, en vol ijver om iemand te helpen, sloeg hij de zware gordijnen ter zijde, en kwam in eene prachtige zaal, welker vensters alle met bloedroode gordijnen behangen waren. Eene vreeselijke, halve duisternis vervulde haar geheel en al. Aan den tegenover staanden muur ontwaarde de Sultan een' welgemaakten en zeer rijk gekleeden, jongen man, die op een' min of meer van den grond verheven troon zat. Moedig trad de Sultan nader, groette, zeide hem wie hij was, en zag reeds bij den eersten aanblik, dat hij hier den man voor zich had, die zoo vol van vertwijfeling geklaagd had; want verdriet en smart waren op zijn gelaat uitgedrukt. De jonge man beantwoordde den groet des Sultans met eene zeer diepe buiging van het hoofd, zonder echter van zijn' zetel op te staan. Zich hierover verontschuldigend, zeide hij: „Heer, gij verdient zeker, dat ik opsta, om u te ontvangen en u alle mogelijke eer te bewijzen, doch het noodlot heeft mij zelfs gedoemd om iemand, anders dan zoo onbeleefd, te begroeten, als ik u nu doe."

Het was den spreker aan te zien en aan te hooren, dat deze woorden geen ijdel geklap, maar zeer ernstig gemeend waren.

„Heer," hernam de Sultan, die hem volkomen begreep, zich weder diep buigende, „ik ben u zeer verplicht voor den goeden dunk, dien gij van mij hebt, zonder mij te kennen. Wat echter het opstaan betreft, zoo neem ik uwe verontschuldiging, waarin zij ook moge bestaan, zeer gaarne aan. Door uwe klachten diep ontroerd en door uwe smarten aangedaan, spoedde ik mij hier henen, om u mijne hulp aan te bieden, ingeval zij u van eenig voordeel zou kunnen zijn. Hing het van mij af om aan uwe smarten eenige verzachting toe te brengen, ik zou alles doen, wat in mijn vermogen was, want het is zeer hard, nog zoo jong, zoo schoon, naar allen schijn zoo welvarend, en toch bij dit alles zoo ongelukkig te zijn. Ik vlei mij echter, dat gij de goedheid zult hebben, mij de geschiedenis van uw

ongeluk te verhalen. Mededeeling verlicht immers het treurig gemoed, en wie weet, of ik niet instaat ben, iets voor u te doen, als ik slechts weet, wat de reden van uwe smart is. Doch vooral smeek ik u, dat gij mij eerst zegt, wat deze vijver beteekent, die hier in de nabijheid aan gene zijde van den heuvel is, waarin men visschen van vier verechillende kleuren ziet. Gij woont er zoo nabij, en kunt er mij zeker het eerst opheldering van geven. Zeg mij dan, welk slot dit is, waarom gij u hier bevindt, en waarom gij zoo alleen zijt."

Inplaats van op deze vragen te antwoorden, begon de jonge man bitter te weenen.

„O, onbestendig noodlot," riep hij uit, „het schept er vermaak in om die menschen te vernederen, die het kort te voren verhoogd heeft! Waar zijn toch de lieden, die rustig en ongestoord hun verworven geluk genieten, en wier dagen van den morgen tot den avond des levens vroolijk en helder zijn!"

De Sultan stemde gaarne toe, dat men bezwaarlijk menschen zou vinden, die tot aan hun' dood altijd gelukkig kunnen genoemd worden, doch juist daarom smeekte hij hem des te meer, om zich niet zoo geheel aan de smart over te geven, daar er op de heele wereld met hem duizenden menschen waren, misschien nog ongelukkiger dan hij.

„Nauwelijks is het mogelijk!" viel de arme man hem in de rede. „Ik heb wel de billijkste oorzaak om te treuren. Men zou mij wel niet van overdrijving en ongeduld kunnen beschuldigen, al vloeiden mijne oogen ook zonder ophouden van tranen over! Zie hier en aanschouw mij, zooals ik gedoemd ben te zijn."

Toen de eenzame klager deze woorden gesproken had, sloeg hij den langen en ruimen fluweelen mantel open, en toonde den Sultan, dat hij slechts van het hoofd tot de heupen een mensch, maar voor de andere helft zwart marmer was. Men kan zich gemakkelijk voorstellen, hoe

de Sultan schrikte, toen hij den treurigen toestand van den jongen man zag. Doch nadat de eerste schrik voorbij was, werd zijne nieuwsgierigheid des te heviger, en hij smeekte hem nu nog dringender dan te voren, dat hij hem opheldering zou geven over het wonderbare, dat hij hier beleefd en gezien had.

„Ik wil u uw verzoek niet weigeren," antwoordde de arme lijder, „daar gij zoo hartelijk in mijne smarten deel neemt, hoewel ik het niet doen kan, zonder mijn leed en mijn lijden opnieuw te vergrooten. Ik moet u echter vooraf zeggen, dat gij uwe ooren, uw' geest, ja, zelfs uwe oogen op dingen voorbereidt, die alles te boven gaan, wat zelfs de levendigste verbeeldingskracht zonderlings, en schrikkelijks bedenken kan."

„Mijn Vader," zoo begon de ongelukkige man, „heette Mahmoud en was Koning van het Rijk, dat het „Koninkrijk der Zwarte Eilanden" genoemd werd. Het droeg zijn' naam van de vier kleine, nabijliggende heuvels; want deze heuvels waren vroeger eilanden, en de hoofdstad van het Rijk, waarin mijn Vader, woonde, stond op de plaats, waar nu de vijver is, waarvan gij vroeger gesproken hebt.

Mijn Vader stierf in het zeventigste jaar van zijn leven, en volgens den wil van het volk en de wetten van het land, werd ik tot zijn' opvolger verkozen. De liefde van mijn volk was mijn geluk, en ik wendde alle pogingen aan om haar door zachtmoedigheid en rechtvaardigheid voor mij te behouden. Mijne onderdanen hadden slechts nog één' wensch omtrent mij, en deze was geen andere, dan om mij weldra gehuwd te zien. Ik koos dus eene jonge Vorstin, met wie ik vermaagschapt was, en die door schoonheid en hooge beschaving uitmuntte, tot mijne Gemalin. Ik had, zoo meende ik, wel redenen om over mijne keus tevreden te zijn, want al wat mijne Gemalin deed, strekte alleen om mij het leven nog aangenamer te maken dan het reeds was. Zij deelde in mijne regeerings-

zorgen, en met haar uitnemend verstand gaf zij mij herhaalde malen zulk een' goeden raad, dat hij in wijsheid, doorzicht en deugdzaamheid, dien van mijn' ouden Grootvizier verre overtrof.

Wilde ik den arme weldadigheid bewijzen, mijne Gemalin stond daarbij aan mijne zijde. Wilde ik het genot des levens smaken, zij hielp het door haar' geest verhoogen. Moest ik voor regeeringszaken eenige dagen afwezig zijn, dan lag er, als ik van haar afscheid nam, eene wolk van smart over haar schoon gelaat, en wanneer ik thuis kwam en haar begroette, dan straalde haar gelaat van vreugde.

Wij schenen voor elkander geschapen te zijn om reeds hier op aarde de vreugde van het Paradijs te smaken.

Het scheen, helaas, het scheen, want de werkelijkheid was verre af. Dat bleek toen wij samen vijf jaar zoo vereenigd geweest waren, en ik toen tot mijne smart bemerkte, dat zij met elken dag steeds koeler jegens mij werd, ja, ten slotte zooveel, als maar in haar vermogen was, mijn bijzijn ontweek.

Ik geloofde, dat ik er de oorzaak van was, en zocht haar daarom door allerhande kleine genoegens, geschenken en verrassingen nog meer te overtuigen, dat ik haar zeer beminde. Zij bleef echter koel, en mijn geluk was verwoest, zonder dat ik eene oorzaak kon vinden. Daar gaf mij toevallig een gesprek, dat ik in de nabijzijnde kamer tusschen twee slavinnen der Koningin, die het meest bij haar waren, hoorde, opheldering over de gansche zaak, en ik ontdekte, dat mijne schoone Gemalin mij op allerlei wijzen bedroog en mijn' vijanden weldaden bewees, om mij daardoor te krenken, eindelijk in het verderf te storten en van den troon te stooten.

Gij kunt u gemakkelijk voorstellen, edele vreemdeling, hoe ik bij deze tijding verbaasd en te moede was. Ik kon slechts niet begrijpen, wanneer de Koningin deze geheime bijeenkomsten had, doch ook hiervan vernam ik

in den loop van het gesprek der slavinnen zooveel, dat zij gewoonlijk des nachts uitging en, om zich tegen ontdekking van mijn' kant te verzekeren, elken avond in mijn' drank het sap van zeker kruid mengde, waardoor ik den ganschen nacht zoo vast sliep, dat zij wel veilig kon henen gaan, waar het haar lustte.

Nu was al mijne rust weg. Ondertusschen was ik mijzelven toch genoeg meester, om er niets van te laten bemerken, nòch aan de slavinnen, nòch aan mijne Gemalin, die weldra tot mij kwam, om, zooals gewoonlijk, met mij het avondmaal te gebruiken. Wij spraken beiden weinig, doch zij scheen over mijn' buitengewonen ernst verwonderd. Ik zeide haar, dat ik mij niet zeer wel bevond en dus ook niet zoo vroolijk kon zijn, als ik anders was. Zij ried mij aan, om dan naar bed te gaan, en ik deed, alsof ik dit voor het beste hield. Eer ik in mijne slaapkamer ging, reikte zijzelve mij de schaal met water, hetwelk ik gewoon was, altijd, voor het naar bed gaan te drinken, aan, doch inplaats van de schaal dezen keer aan den mond te brengen, trad ik schielijk naar een open venster en goot den drank er uit, zonder dat zij het bemerkte. Daarop gaf ik haar de ledige schaal terug, opdat zij niet zou twijfelen, of ik deze wel ledig gedronken had. Nu legde ik mij op mijn leger neer, en toen zij geloofde, dat ik in slaap was, hoewel ik het niet was, stond zij op, en zeide luidkeels, terwijl zij zich tot mij wendde: „Slaap maar, en word, wat mij aangaat, nimmer wakker, want ik haat en veracht u meer dan iemand ooit een ander gehaat en veracht heeft!"

Na deze woorden, die mijn hart doorsneden, uitgesproken te hebben, deed zij een' langen, donkeren mantel over hare lichte kleederen en verliet schielijk het vertrek.

Zoodra zij was uitgegaan, stond ik ook op en kleedde mij spoedig aan. Ik nam mijne sabel en volgde haar, altijd op eenigen afstand, zoodat ik haar altijd in het oog hield, zonder dat zij mij kon bemerken. Al de

deuren van het paleis sprongen vanzelf voor haar open, zoodra zij slechts eenige woorden sprak, welke ik echter niet verstond. Eindelijk ging zij in den slottuin. Ik bleef aan de deur staan, opdat zij mij niet zou zien en volgde haar met de oogen, zoo ver de donkerheid van den nacht toeliet. Toen ik nu bemerkte, dat zij in een klein boschje ging, begaf ik mij langs een' korteren weg daarheen, en verborg mij achter het boschje, waar ik alles, wat zij deed, kon waarnemen.

Van hier zag ik weldra, dat onderscheidene lieden in het boschje waren, en dat mijne Gemalin vooral met één van hen veel sprak, en met hem alleen de laan op en neder ging. Ik hoorde wel, dat zij hevig met elkander spraken, doch ik kon toch niets duidelijks hooren van datgene, wat zij zeiden. Daarom sloop ik nader bij en herkende toen den man, die een der slechtsten uit mijn Rijk, en dus ook ontevreden over mijne rechtvaardige regeering was, daar ik hem reeds meermalen, in weerwil van zijne voorname familie en zijn' grooten rijkdom, voor zijne booze daden had laten straffen. Nu luisterde ik des te opmerkzamer naar het gesprek, dat hij met mijne Gemalin hield, doch hoorde echter slechts, hoe zij tot hem zeide: „Ik verdien het verwijt niet, dat gij mij doet, dat ik te nalatig ben. Het zou zeer onverstandig van mij gehandeld zijn, wanneer ik schielijker voortgang maakte. Gij kent mijne macht en weet wel, dat ik instaat ben, u de grootste bewijzen daarvan te geven, zoodra gij maar wilt. Ik wil, wanneer gij het verlangt, nog vóór de zon ondergaat, deze groote stad en dit schoone Koninklijke paleis in woeste puinhoopen veranderen, waarin slechts wolven, uilen en raven zullen wonen! Spreek slechts! Doch waartoe zal dit alles helpen, daar de tijd niet geschikt genoeg is, om u tot meester van al deze heerlijkheden te maken? Hoe zou u een steenhoop, of een Koninkrijk in eene woestijn kunnen helpen? Wacht daarom gerust den tijd af, dat ik mijn' zwakken Gemaal zal ter neder storten, en u in zijne plaats stellen."

Toen de Koningin deze woorden geëindigd had, begaf zij zich met haar' geleider, die somber naast haar ging, zonder haar te antwoorden, naar eene andere laan, om waarschijnlijk weder bij de overige samenzweerders te komen. Nu moesten zij den boom zeer dicht voorbij gaan, waar achter ik verborgen was. Ik had reeds mijne sabel getrokken, en daar de man aan mijn' kant ging, kwam ik stil te voorschijn en hieuw hem in den hals, zoodat hij terstond ter neder stortte. Ik meende, dat ik hem zeker gedood had, en met deze gedachte spoedde ik mij schielijk weg, zonder mij door de Koningin te laten zien, dewijl ik haar, daar ik haar altijd nog lief had, voor het tegenwoordige ten minste, nog verschoonen wilde, tot ik zou zien, of zij ook werkelijk zoo slecht was, als zij mij door dit voorval toescheen.

De houw, die deze schurk ontvangen had, was ook inderdaad doodelijk, doch mijne Gemalin, die de tooverkunst in den hoogsten graad verstond, hield hem door hare kunst in het leven, maar op zulk eene wijze, dat men van hem kon zeggen, dat hij nòch dood, nòch levend was. Het vervolg zal het duidelijk maken. Ik keerde, zonder nog iets verder af te wachten, naar mijne kamer terug, legde mij weder neder en rustte nog eenigen tijd uit, hoewel mij de voorvallen van dezen nacht niet toelieten te slapen. Mijne Gemalin kwam eerst laat na mij, geloofde, dat ik in diepen slaap was, en ging ook te bed.

Den volgenden morgen stond ik zachtjes op en ging in mijn kabinet om mij geheel aan te kleeden. Hierop hield ik de gewone vergaderingen en beraadslagingen met mijne Ministers en Raadsheeren, gaf aan diegenen mijner onderdanen, die bij mij wilden komen, gehoor, en zag dus de Koningin niet dan korten tijd voor het middagmaal. Zij verscheen in rouwgewaad voor mij. Heure haren waren verward en gedeeltelijk uitgerukt.

„Mijn Koninklijke Gemaal," zeide zij tot mij, „wees niet verbaasd en vertoornd, van mij in deze kleeding voor

u te zien. Drie treurige tijdingen, die ik te gelijker tijd ontvangen heb, zijn de billijke oorzaken mijner smart, van welke gij de teekenen aan mij ziet."

„Nu, welke tijdingen zijn dat dan?" vroeg ik haar.

„De dood der Koningin, mijne dierbare Moeder," antwoordde zij weenende, „die van den Koning, mijn' Vader, die in een gevecht gesneuveld is, en die van een' mijner broeders, die op de jacht van eene rots gestort is."

Hoe onbeschaamd deze leugens ook waren, zoo was het mij toch in één opzicht ten minste niet onaangenaam te hooren, dat zij dit voorwendsel gebruikte, om de ware reden harer droefheid, het ongeluk van haar' gunsteling, te verbergen; want ik trok er de gevolgtrekking uit, dat zij mij niet van deze daad verdacht hield. Daarom zeide ik tot haar: „Mijne waarde Gemalin, ik neem het hartelijkste deel in uw verdriet. Ween! Uwe tranen zijn billijk en getuigen van uw edel gemoed. Ik hoop intusschen, dat tijd en rede uw verdriet zullen matigen."

Zij begaf zich in hare kamer, waar zij zich geheel en al aan hare smart overgaf. Slechts zeer zelden zag ik haar. Zij bracht een geheel jaar bijna onafgebroken met weenen en jammeren door. Na verloop van dezen tijd verzocht ze mij om verlof, in de nabijheid van het paleis hare graftombe te laten bouwen, waar zij, gelijk zij zeide, tot aan het einde haars levens wilde blijven en treuren. Ik stond het haar toe en liet een prachtig paleis met een koepeldak voor haar bouwen, hetwelk men van hier zien kan. Zij noemde dit „Het Paleis der Tranen."

In dit paleis bracht de Koningin nu sedert zijne voltooiing bijna al haar' tijd door. Hoewel ik zeer goed wist, dat zij in het geheel niet om Vader, Moeder of broeder treurde, liet ik haar toch ongestoord. Eindelijk dreef mij op zekeren dag de nieuwsgierigheid aan om te zien en te vernemen, wat de Koningin daar toch eigenlijk deed.

Hier bemerkte ik haar dan weldra, en eene slavin, die ik er naar vroeg, versterkte mijn vermoeden, dat zij haar'

gunsteling, dien ik meende gedood te hebben, hier nog bij zich had en zich met hem onderhield. Door hare tooverkunsten had zij hem in het leven gehouden, zooals ik u reeds vroeger zeide, doch al hare macht was niet instaat, om hem geheel en al te herstellen. Hij was niet slechts buiten staat om te gaan en te staan, maar had ook het spraakgebruik verloren, en gaf geen ander teeken van leven, dan door zijne blikken.

Zij sprak overigens ook dezen keer, toen ik haar beluisterde, zeer teeder met hem en zeide, hoe gaarne zij alles zou willen opofferen, wanneer zij hem daardoor weder geheel zou kunnen gezond maken en al het verlorene teruggeven. Bij de herhaling dezer verzekering, bij welke zij ook smaadredenen tegen mij voegde, zonder dat zij, zoo ik meende, wist, hoe ik eigenlijk de naaste oorzaak van al dit ongeluk was, dat mij waarlijk nog ongelukkiger maakte dan haar, verloor ik eindelijk het geduld. Ik vertoonde mij, deed alsof ik den ongelukkige niet zag, en naderde mijne Gemalin, zonder echter te laten merken, dat ik gehoord had, wat zij gezegd had. Ik stelde haar slechts voor, dat het thans toch eindelijk tijd zou zijn, om haar verdriet te verminderen, om eens met haar treuren op te houden en te bedenken, wat zij mij en onzen onderdanen verschuldigd was. Zij verzocht mij echter nogmaals zoo zeer met tranen, dat ik haar zou veroorloven, om aan hare weemoedigheid en treurigheid lucht te geven, dat ik nog altijd geloofde, dat het rouw en onrust van het geweten was, dat haar zoo treurig maakte. Ik gaf dus toe en ging weg; zij zette nu hare bezoeken bij dien halflevende voort.

Zoo verliepen weder twee jaren, zonder dat ik mijne Gemalin veel zag. Toen ging ik voor de tweede maal naar „Het Paleis der Tranen" en was toevallig weder getuige van een gesprek met haar' gunsteling, waarin zij dezen beloofde, dat zij mij zou dooden om hem te bewijzen, dat zij bereid was, alles voor hem te doen. Ik kon mij

toen onmogelijk langer inhouden, sprong te voorschijn en trad voor het bed van den Zwarte, die jammerlijke gebaren maakte, zonder iets te kunnen doen. Daarop voegde ik mijne Gemalin harde woorden over hare trouwloosheid toe, en beval haar, mij oogenblikkelijk te volgen. Doch, inplaats van dit te doen, sprong zij als eene razende op mij toe en riep: „Ha, gruwzame! Gij zijt de oorzaak mijner smart! Geloof niet, dat het mij onbekend is, wat gij aan dezen ongelukkige gedaan hebt!"

„Ja, ik ben het," viel ik haar in den hevigsten toorn in de rede. „Ik heb dezen schurk gestraft, zooals hij het verdiende, en het spijt mij slechts, dat ik u reeds niet lang even zoo behandeld en gestraft heb; want gij misbruikt mijne goedheid reeds te lang!"

Terwijl ik dit zeide trok ik mijne sabel en hief mijn' arm op, om haar te straffen, doch zij zag mij rustig aan en zeide met een hoonend lachen: „Matig uw' toorn slechts, onnoozele zwakke!" Daarbij sprak zij eenige woorden, die ik echter niet verstond. Daarop maakte zij met een klein stokje, dat zij juist in de hand had, eenige bewegingen in de lucht en riep daarbij met luide stem uit: „Door de kracht mijner tooverkunst beveel ik u, dat gij terstond half marmer wordt. Een gedeelte van uw lichaam en leven mogen u bijblijven, opdat gij het vreeselijke van uw' toestand des te meer moogt gevoelen!"

Nu raakte zij mij met haar stokje aan, en terstond werd ik, zoo als gij mij hier ziet, edele vreemdeling, half dood onder de levenden en levend onder de dooden."

Nadat de wreede vrouw mij op deze wijze herschapen en door eene andere bezwering in deze zaal gebracht had, verwoestte zij mijne hoofdstad, die zeer bloeiend en volkrijk was, vernielde de huizen, de openbare plaatsen en markten, en maakte daarvan den vijver en de landstreek, welke gij wellicht gezien hebt. De visschen met vier kleuren in den vijver hebben hun' oorsprong van de vier godsdiensten, die in de stad onder mijne onder-

danen de heerschende waren. De witte visschen waren de Mohammedanen; de roode de Perzianen of aanbidders van het vuur; de blauwe de Christenen, en de gele de Joden. De vier heuvels waren de vier eilanden, naar welke dit Koninkrijk den naam droeg.

Doch dit was nog niet genoeg voor de wraak van dit verbitterde wijf. Mijne straf was haar nog niet voldoende en daarom komt zij nu iederen dag, en geeft mij met een' gevlochten riem honderd slagen op mijne naakte schouders, zoodat er het bloed uitloopt. Wanneer deze geeseling geëindigd is, bedekt zij mij weder met dezen prachtigen, fluweelen mantel, niet om mij eer te bewijzen, maar om mij daardoor nog meer te bespotten, en op de wonden legt zij vooraf een stuk grof doek van geitenhaar, dat de genezing moeielijk maakt en belemmert, en mij daarenboven onophoudelijk de schrikkelijkste smarten veroorzaakt."

Zoo eindigde de ongelukkige Koning der „Zwarte Eilanden" zijn verhaal en brak op nieuw in tranen en weeklagen los. Ook het hart van den Sultan werd zoo aangedaan, dat hij geen woorden kon vinden om hem te troosten.

Door het gansche verhaal van eene zoo zonderlinge geschiedenis getroffen, van gevoel voor medelijden met den ongelukkige doordrongen, en met de gedachte aan wraak op de bewerkster van al dit ongeluk bezield, zeide de Sultan tot den Prins; „Zeg mij toch de verblijfplaats van deze trouwelooze tooveres en haar' schandelijken gunsteling."

„Heer!" antwoordde de Prins, „de sprakelooze Zwarte is, zooals ik u reeds vroeger zeide, in „Het Paleis der Tranen" in eene gewelfde graftombe, die ik u ook aangeduid heb. Waar zich echter mijne Gemalin zelve ophoudt, kan ik niet nauwkeurig zeggen, doch elken morgen, wanneer de zon opgaat, bezoekt zij dat grafteeken, nadat zij mij vooraf haar morgenbezoek gebracht en mij

tot bloedens toe gegeeseld heeft. Dan brengt zij hem een' drank, het eenige voedsel, dat hij tot zich kan nemen, en waardoor zij hem tot op dezen dag voor een' volkomen dood bewaard heeft."

„Beklagenswaardige Vorst!" hernam de Sultan, „men kan niet levendiger door uw ongeluk getroffen worden, dat ik het ben! Nimmer is iemand iets zoo buitengewoons overkomen, en uwe levensgeschiedenis overtreft inderdaad al het wonderbare, dat ik ooit gehoord heb. Slechts ééne zaak ontbreekt nog, namelijk de wraak, die u toekomt. Laat haar aan mij over, en wees overtuigd, dat ik zeker niet zal nalaten, om ze u te verschaffen."

Inderdaad had de Sultan, gedurende zijn gesprek met den Koning, reeds een middel tot wraak uitgedacht, dat hij hem nu ook terstond mededeelde. Zij spraken hierop over de noodige toebereidselen en voorzichtigheid, en stelden de uitvoering van het plan tot den volgenden dag uit. Ondertusschen, daar het reeds diep in den nacht was, legde zich de Sultan eenige oogenblikken ter ruste.

Bij het aanbreken van den volgenden dag stond de Sultan op en begon de uitvoering van zijn ontwerp. Tot zijne vreugde zag hij in een' hoek van zijn slaapvertrek een groot aantal mannen-kleederen, uit eene grove stof vervaardigd, liggen, en om nu niet door zijn eigen kleeding terstond aan iedereen te toonen, dat hij een vreemdeling was, trok hij deze grove kleederen aan en ging, met de sabel onder zijn' mantel verborgen, naar „Het Paleis der Tranen".

Hij vond het van binnen met eene groote menigte waskaarsen verlicht en doortrokken met de aangenaamste geuren, die uit de fraaiste wierookvaten van het fijnste goud opstegen. Voor het overige vond hij het gebouw zonder menschen. Hij ontdekte weldra het gezochte grafteeken, waarin de half levende, half doode Zwarte zich moest bevinden. Toen hij binnentrad en dezen op een rustbed zag liggen, trok hij zijne sabel en benam hem

zonder wederstand het overige van het leven, dat nog in hem was. Daarop sleepte hij het lichaam van dezen ellendeling naar de slotplaats en wierp het in een' put. Na dit werk ging hij zelf in het bed van den Zwarte liggen, nam zijne sabel met zich onder de dekens, en bleef er in, om zijn ontwerp ten uitvoer te brengen.

De tooveres kwam weldra daarna. Hare zorg was, om in de kamer te gaan, waar haar Gemaal, de Koning der „Zwarte Eilanden", zat. Zij kleedde hem uit en gaf hem met den riem honderd slagen op zijne naakte schouders. De arme Vorst vervulde het geheele paleis te vergeefs met zijn geschreeuw en smeekte en zwoer zijne barbaarsche vrouw met de meest klagende uitdrukkingen, om medelijden met hem te hebben. Zij hield niet op, hem te geeselen, tot zij hem honderd slagen toegeteld had. De Sultan hoorde in „Het Paleis der Tranen" het geschreeuw van den ongelukkige en begreep zeer goed, wat er de oorzaak van was.

Nadat nu de booze vrouw haar' rampzaligen echtgenoot de honderd slagen gegeven had, bekleedde zij hem met den grooten doek van geitenhaar en den fluweelen mantel er over, en ging naar „Het Paleis der Tranen". Zoodra zij binnentrad vernieuwde zich haar weenen, huilen en weeklagen. Zij naderde daarop het bed, waarin zij den Zwarte meende te vinden, beklaagde zijn noodlot en vervloekte haar' Gemaal, die er de oorzaak van was. Zij verhaalde echter ook, dat deze weder zoo even geboet had, en dat hij gewis ook op eene nog veel hardere wijze hare wraak zoude gevoelen.

Nu stelde zich de Sultan, die zich met de kleederen van den Zwarte goed vermomd had, aan, alsof hij uit eene diepe sluimering ontwaakte, en antwoordde de Koningin, terwijl hij aan zijne stem een' zeer vreemden klank gaf op ernstigen toon: „Er is geen straf, noch macht, dan bij Allah alleen, Die almachtig is!"

Bij deze woorden hief de tooveres, van vreugde en schrik

te gelijk, een luid geschreeuw aan, want nu scheen immers haar grootste wensch, dat de Zwarte de spraak weder mocht bekomen, vervuld? Doch zij verwonderde zich, dat hij thans opeens zoo ernstig en vroom sprak, zooals hij toch anders nimmer gewoon was. Zij verzocht hem, dat hij nog een paar woorden zou spreken, opdat zij mocht weten, of hare ooren goed gehoord hadden. De vermeende Zwarte antwoordde nu weder op een' even ernstigen toon: „Ongelukkige, verdient gij wel, dat ik aan uw verzoek voldoe?"

„Ach, waarom is dat, wat ik het eerst van u hoor, niets anders dan eene vermaning en verwijt? Waarom doet gij dat?" klaagde zij.

„Heb ik er dan het recht niet toe?" vroeg de gewaande gunsteling op nog doffer toon. „Het geschreeuw, gehuil en gejammer van uw' Gemaal, dien gij elken dag zoo onmenschelijk en barbaarsch behandelt, stoort mij dag en nacht in den slaap, en laat mijn geweten nimmer met rust. Ik zou mijne gezondheid en mijn spraakgebruik reeds lang teruggekregen hebben, wanneer hij niet zooveel om mijnentwille leed, en wanneer gij hem onttooverd hadt. Zie, dat is de oorzaak van mijn stilzwijgen en mijn' jammerlijken toestand, waarover gij u zoozeer beklaagt!"

Deze list had de gewenschte en bedoelde uitwerking. De tooveres was verheugd, dat zij aan haar' gunsteling de gezondheid kon teruggeven. Dus ging zij schielijk uit „Het Paleis der Tranen", met het vaste voornemen, om aan haar' Gemaal zijne vorige gedaante en gezondheid terug te geven.

Tot dit einde nam zij eene kleine gouden schaal, welke zij altijd bij zich droeg, schepte er uit de nabijzijnde bron eenig water in en mompelde er eenige woorden over, zoodat het opborrelde, alsof het boven het vuur kookte. Hierop ging zij in de zaal, waar de jonge Koning was. Hij schrikte bij hare verschijning, daar hij geloofde, dat zij zoo spoedig terugkwam, om hem, die nog van de nauwelijks doorgestane pijn bloedde, opnieuw te geeselen. Zij

ging echter rustig, zonder teekenen van verbittering, naar hem toe, goot het water over hem uit en zeide alleen: „Ik gebied u te worden, wat gij eenmaal waart: een mensch, als alle andere menschen!"

Nauwelijks had zij deze woorden geëindigd, of de Koning stond in zijne vorige gedaante op. Zijn eerste gevoel was dank jegens Allah. Hij zonk getroffen op de knieën neder en prees Hem luid voor het groote geluk, dat Hij hem beschikte. In zijne oogen schitterden heldere vreugdetranen, en hij vergat door zijne vreugde allen haat en alle wraak en wilde zijne Gemalin omhelzen.

De snoode vrouw wees hem trotsch af, en zeide op kouden en bevelenden toon: „Terug! Ga en verwijder u van dit slot en kom nimmer weder, want het mocht u anders licht het leven kosten. Aan mij hebt gij voortaan geen deel meer. Nog eens, ga!"

De jonge Koning verwijderde zich, zonder verder een woord te zeggen, en begaf zich naar eene afgelegen plaats van den tuin, waar hij geduldig het verdere gevolg van de geschiedenis afwachtte.

Ondertusschen keerde de tooveres naar den Zwarte terug en hoopte nu, dat deze haar vriendelijk en volkomen hersteld te gemoet komen, en haar voor zijne verlossing zou danken. Toen zij hem echter bij haar binnentreden stil in bed zag blijven, vroeg zij vol bevreemding, of zij nog niet genoeg voor hem gedaan had.

De Sultan antwoordde haar op een' trotschen toon: „Wat gij gedaan hebt, is niet toereikend, om mij te genezen en weder vroolijk te maken. Gij hebt slechts een gedeelte van het kwaad verwijderd; gij moet het met den wortel uitroeien," en toen zij om verdere opheldering verzocht, wat hij daarmede meende, zeide hij haar, dat zij ook eerst de stad met hare inwoners moest herstellen, welke door hare tooverijen verwoest was. „Want dagelijks," voegde hij er bij, „om middernacht, heffen die visschen hunne koppen uit het water omhoog en roepen ten hemel

om wraak, tegen u en mij. Dat is de ware oorzaak, die mijne genezing vertraagt. Ga daarom schielijk henen, Vorstin, en breng alles weder in den vorigen toestand. Wanneer gij dat zult gedaan hebben, kom dan terug en reik mij uwe hand, om mij op te heffen. Dan zal ik opstaan, mij tot Koning der „Zwarte Eilanden" maken, en met u mijn Rijk deelen."

De tooveres, door eene aangename hoop verrukt, vertrok ook terstond, om al het verlangde in het werk te stellen. Toen zij aan den oever van den vijver gekomen was, nam zij een weinig water in de hand, sprenkelde het er over uit en sprak met luide stem eenige tooverwoorden. Daar verscheen opeens de stad weder. De heldere golven traden meer en meer terug, en toen zij geheel en overal verdwenen waren, en de stad op een' drogen, vasten grond stond, veranderden ook de bontkleurige visschen, die op den drogen bodem, in de straten en op de markten rondspartelden, weder in menschen, in mannen en vrouwen, grijsaards en kinderen, Mohammedanen en Christenen, Perzianen en Joden, slaven en vrijen. Allen kregen hunne natuurlijke gedaante terug. De huizen, de werkplaatsen en winkels wemelden terstond weder van hunne voormalige bewoners, die alles in den vorigen toestand en dezelfde orde vonden. Men had de verbazing en het elkander aangapen eens moeten zien. Groot was de verwondering!

Even zoozeer was ook het door den Sultan bij den vijver achtergelaten gezelschap verbaasd, welks leger nog zoo even aan de oevers van een' vijver geweest was, en nu in een oogenblik van daar, midden op eene groote, open plaats, in eene schoone en volkrijke stad was overgebracht.

Doch keeren wij tot de tooveres terug. Zoodra zij deze wonderbare verandering volbracht had, spoedde zij zich schielijk heen om de gevolgen van hare daad bij den ongelukkige te zien. Zij reikte hem de hand en noodigde hem uit om op te staan, terwijl zij hem zeide, dat zij alles volgens zijne wenschen gedaan had.

„Kom nader," zeide de Sultan tot haar, altijd nog met eene nagemaakte stem. Zij naderde tot bij het leger waarop de Sultan lag, doch zoodra ze nabij genoeg was, sprong de Sultan op, greep haar plotseling bij den arm, zoodat zij zelfs den tijd niet had, om zich veel te bezinnen, en met één sabelhouw doodde hij haar. Nu repte hij zich om den jongen Vorst op te zoeken, die op hem wachtte en zich slechts nog met moeite voor het volk verborg, dat hem zocht. Toen hij den Sultan van verre zag komen, liep hij naar hem toe, omhelsde en dankte hem, zonder te weten, wat hij nog meer voor hem gedaan had. De Sultan omhelsde hem nu weder op de hartelijkste wijze en riep hem toe: „Verheug u, mijn Vorst! Gij hebt niets meer te vreezen; uwe gruwzame vijandin is dood."

Zooveel had deze niet meer van zijn geluk verwacht. Hij dankte de Sultan op eene wijze, dat men wel zag, dat zijn hart van dankbaarheid doordrongen was, en wenschte hem voor zulk een' gewichtigen dienst al het geluk, al de vreugde, die de aarde in het leven den mensch kan verschaffen. De Sultan verzocht hem nu, dat hij hem zijne dankbaarheid zou bewijzen door de voortduring van vriendschap en door vele bezoeken in zijne hoofdstad, daar zij toch zoo nabij elkander woonden.

Toen zag de jonge Koning hem met bevreemding aan en zeide: „Machtige Monarch, gij meent zoo nabij uwe hoofdstad te zijn?"

„Ja," hernam de Sultan, „wij zijn er slechts weinige uren gaans van verwijderd."

Dit geloofde hij ook werkelijk; maar hoe verbaasd was hij, toen hem de jonge Koning zeer ernstig zeide, dat het eene reis van misschien meer dan een geheel jaar was.

„Ik wil wel gelooven," zeide hij, „dat gij uit uwe hoofdstad in zoo korten tijd hier heen gekomen zijt, zooals gij zegt, dewijl de mijne in uw land getooverd was. Doch sedert zij het niet meer is, zijn de zaken zeer veranderd, en gij zult aan genen kant van de bergen bij uwe hoofdstad weder de oude bosschen en streken vinden, die daar vroeger waren. Gij zijt nu ver van uw vaderland verwijderd, doch dit zal mij evenwel niet verhinderen, u daarhenen te vergezellen, want ge zijt mijn redder. En om u alle bewijzen mijner dankbaarheid te geven, wil ik mijn Koninkrijk verlaten, en u in uw Rijk volgen, want alles herinnert mij hier mijn lijden en de vreeselijke oorzaak daarvan. Onder mijne getrouwe raadsheeren zal mijn volk weldra zonder onrust weder een' anderen goeden Vorst vinden. Ik volg u!"

De Sultan was zeer verbaasd, toen hij hoorde, dat hij zoo ver van zijne erflanden verwijderd was, en begreep nog niet goed, hoe dit kon wezen. De jonge Koning overtuigde hem evenwel weldra van de waarheid, zoodat hij niet langer meer twijfelde.

Ook troostte hij zich bij de gedachte van den langen terugweg, met de vriendelijke geruststelling van zijn geweten, dat hij immers dit alles gedaan had, om zoovele menschen en een' goeden Vorst van schrikkelijke ellende te bevrijden, en zichzelven daardoor een' beminnenden en dankbaren zoon te verwerven. Want, dewijl hij zelf geen kinderen had, nam hij het aanbod van den jongen Koning aan en zeide hem, dat hij hem voortaan, als zijn' zoon, beschouwen en hem tot zijn' erfgenaam en troonopvolger zou benoemen.

Het gesprek van de beide Vorsten eindigde met de teederste omhelzing en verzekering van de wederzijdsche trouw en verkleefdheid. Hierop zorgde de jonge Prins voor de toebereidselen tot zijne reis. Binnen drie weken was alles gereed, tot groote droefheid van het gansche Hof en al zijne onderdanen, die slechts nog als een' laatsten dienst van hun scheidenden Vorst verlangden, dat hij zelf hun nog een' Koning zou geven. Dit deed hij dan ook nog, terwijl hij den verstandigsten en dappersten zijner vorige Ministers tot deze waardigheid verhief.

Eindelijk begaven zich de Sultan en de jonge Koning op weg. Een groot gevolg vergezelde hen, en ook de

bedienden des Sultans, die hun' Heer hier op eene zoo zonderlinge wijze wedergevonden hadden. Bovendien volgden hen nog honderd kameelen, beladen met onschatbare rijkdommen en kostbaarheden uit de schatkist des jongen Konings, en vijftig jonge, schoone ruiters uit het Koninkrijk der „Zwarte Eilanden", die hun' ouden Koning en Heer niet wilden verlaten. De zegen van het gansche volk vergezelde allen.

Hunne reis was gelukkig, en toen de Sultan, die eenige renboden met de tijding van de oorzaak van zijne verwijdering vooruitgezonden had, zijne hoofdstad naderde, kwamen de voorname beambten, die hij daar tot bestuur van zijn Rijk achtergelaten had, hem te gemoet, met het geruststellende bericht, dat zijne langdurige afwezigheid geen onaangename of treurige verandering in zijn Rijk veroorzaakt had. De inwoners stroomden in menigte uit de stad, ontvingen hun' terugkeerenden Vorst met groot vreugdegejuich, en richtten vreugdefeesten aan, die verscheidene dagen duurden.

Den dag na zijne aankomst verhaalde de Sultan aan zijn geheel verzameld Hof zeer uitvoerig de heele geschiedenis, die hem, tegen zijne verwachting, tot eene zoo lange afwezigheid genoodzaakt had. Hierop verklaarde hij hun, dat hij den Koning der „Zwarte Eilanden", die een groot Koninkrijk verlaten had, om hem te vergezellen en met hem te leven, tot zoon aangenomen had. Eindelijk gaf hij nog aan al zijne bedienden tot belooning hunner trouw, allerlei schoone geschenken, zooals voor den rang van ieder paste. Het volk was tevreden met alles, wat hij gedaan had.

De visscher, die de eerste aanleiding tot de onttoovering van den Koning en alle daarmede verbonden dingen geweest was, werd door den Sultan met geschenken overladen, en hij en zijn gezin leefden nog vele jaren te midden van het grootste geluk.

EINDE.

61